

Hallituksen esitys Eduskunnalle luottolaitoksia koskevan lainsäädännön muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi luottolaitostoiminnasta annettua lakia. Ehdotettujen muutosten pääasiallisena tarkoituksena on saattaa kansallisesti voimaan sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun direktiivin säännökset luottolaitosten osalta. Muutoksessa on keskeistä vaadittavien omien varojen määrää ja riskien laskentaa koskevat lisätyt vaatimukset. Tämän vuoksi lakiin otettaisiin uusina käsitteinä kaupankäyntivaraston ja markkinariskin määrittäykset. Luottolaitosten olisi katettava positio-, selvitys-, vastapuoli- ja valuuttakurssiriskinsä ja muut markkinariskinsä omilla varoillaan, joihin luettaisiin uutena eränä muun muassa kaupankäyntivaraston nettotuotot. Rahoitustarkastus antaisi tarkemmat määräykset riskien laskemisesta. Lisäksi rahoitustarkastus voisi yleisesti antaa määräyksiä markkinariskien rajoittamisesta suhteessa luottolaitoksen omien varojen määrään.

Lakia ehdotetaan muutettavaksi myös niin sanotun rahanpesudirektiivin mukaisesti siten, että sen rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämistä estämään tarkoitettu sääntely ulotettaisiin koskemaan myös pankkijärjestelmän ulkopuolisia valuuttanvaihtokonttoreita samalla kun tämän sääntelyn vaatimia rangaistussäännöksiä lisättäisiin.

Lakia ehdotetaan vielä muutettavaksi siten, että asiakkaan voimassa olevia sitoumuksia koskevien tietojen entistä laajempi luovuttaminen luottotietorekisteriin tulisi mahdolliseksi. Tämä olisi tarpeen sen vuoksi, että luotonantajan edellytetään antavan voimassa olevan lainsäädännön mukaan takaajalle tai pantinantajalle luotonhakijan maksukykyyn

liittyviä tietoja. Lakiin lisättäisiin myös palveluyrityksen määritelmä konsolidoitua valvontaa koskevan direktiivin mukaisesti.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi täsmennettäväksi ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annettua lakia Euroopan talousalueelta Suomeen sivukonttorin perustavan tai muutoin palveluita tarjoavan luotto- tai rahoituslaitokselle asetettavien vaatimusten osalta.

Rahoitustarkastuslakiin ehdotetaan lisättäväksi rahoitustarkastuksen ja muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien maiden valvontaviranomaisten yhteistyötä koskevia säännöksiä luottolaitosten markkinariskien valvonnassa sekä suomalaisten luottolaitosten ulkomailla toimivien ja ulkomaisten Suomessa toimivien luottolaitosten sivukonttorien tarkastustoiminnassa.

Liikepankkilakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtiovarainministeriö antaisi tuomioistuimen sijasta luvan liikepankille voitonjakoon, silloin kun se taustalainsäädäntönä olevan osakeyhtiölain mukaan on luvanvaraista. Liikepankki oikeutettaisiin lisäksi ottamaan rahoitustarkastuksen määrittelemän arvopaperitoiminnan yhteydessä pantiksi omien osakkeittensa lisäksi myös emoyhtiönsä osakkeita.

Esitykseen sisältyy lisäksi ehdotus Posti-pankki Oy:stä annetun lain 12 §:n kumoamisesta. Pykälä koskee valtiolle annettavissa lyhytaikaisissa luotoissa noudatettavien periaatteiden kirjaamista pankin yhtiöjärjestykseen, mikä ei Maastricht' in sopimuksen mukaan ole enää mahdollista.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
YLEISPERUSTELUT	3
1. Johdanto	3
2. Nykytila ja keskeiset ehdotukset	3
2.1. Lainsäädäntö	3
2.2. Direktiiveistä johtuvat muutostarpeet	3
2.3. Muut muutostarpeet	4
2.4. Keskeiset ehdotukset	4
3. Markkinariskien viranomaissääntelyn kansainvälinen vertailu	5
4. Esityksen taloudelliset vaikutukset	6
5. Esityksen valmistelu	7
6. Muut esitykseen vaikuttavat seikat	7
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7
1. Lakiehdotusten perustelut	7
1.1. Laki luottolaitostoinnasta annetun lain muuttamisesta	7
1.2. Laki ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta	20
1.3. Laki rahoitustarkastuslain muuttamisesta	21
1.4. Laki liikepankkilain muuttamisesta	23
1.5. Laki Postipankki Oy:stä annetun lain muuttamisesta	23
2. Voimaantulo	23
LAKIEHDOTUKSET	24
1. Laki luottolaitostoinnasta annetun lain muuttamisesta	24
2. Laki ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta	31
3. Laki rahoitustarkastuslain muuttamisesta	32
4. Laki liikepankkilain 8 ja 66 §:n muuttamisesta	33
5. Laki Postipankki Oy:stä annetun lain 12 §:n kumoamisesta	34
LIITTEET	35
Rinnakkaistekstit	35

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Luottolaitostoiminnasta annettu laki (1607/93) tuli voimaan vuoden 1994 alusta. Lailla saatettiin ETA-sopimuksen mukaisesti Suomessa voimaan tuolloin voimassa olleet Euroopan yhteisöjen luotto- ja rahoituslaitoksia koskevat direktiivit.

Euroopan Yhteisöjen neuvoston on antanut 15 päivänä maaliskuuta 1993 direktiivin sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä (93/6/ETY: Directive on the capital adequacy of investments firms and credit institutions). Edellä mainittu 1.1.1996 voimaan tullut direktiivi sisältyy Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehtyyn sopimukseen. Luottolaitosten osalta direktiivissä on keskeistä luottolaitosten omien varojen määrää koskevat vaatimukset. Direktiiviin sisältyy myös markkinariskien valvontaa koskevia säännöksiä. Tämän hallituksen esityksen tarkoituksena on saattaa Suomessa voimaan sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun direktiivin sääntely luottolaitosten ja niiden konsolidointiryhmien osalta. Tarkoituksena on, että rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset direktiiviin sisältyvistä yksityiskohtaisista säännöksistä.

ETA-vaiheen aikana EFTAn valvontaviranomainen (EFTA Surveillance Authority) on pääomien liikkuvuutta ja rahoituspalvelujen vapautta koskevien direktiivien voimaansaattamista valvoessaan kiinnittänyt huomiota siihen, että direktiivien täydellinen voimaan saattaminen edellyttää Suomessa lainsäädäntömuutoksia. EFTAn valvontaelin on tutkimustensa jälkeen tarkemmin yksilöinyt lainsäädäntömuutoksia edellyttävät yksittäiset säännökset, jotka sisältyvät ensimmäiseen neuvoston direktiiviin luottolaitosten liiketoiminnan aloittamiseen ja harjoittamiseen liittyvien lakien, asetusten ja määräysten yhteen sovittamisesta (77/780/ETY; ensimmäinen pankkidirektiivi), toiseen neuvoston direktiiviin luottolaitosten liiketoiminnan aloittamiseen ja harjoittamiseen liittyvien lakien, asetusten ja määräysten yhteen sovittamisesta (89/646/ETY; toinen pankkidirektiivi) ja neuvoston direktiiviin rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä (91/308/ETY). EFTAn valvontaelimen esittämät muutokset koskevat val-

vontaviranomaisten yhteistyötä, luotto- ja rahoituslaitosten sijoittumisoikeutta ja palvelujen tarjontaa sekä rahanpesuun liittyviä rangaistussäännöksiä.

Suomen liittyttyä Euroopan Unionin jäseneksi komissio jatkaa Suomen osalta EFTAn valvontaelimen aloittamaa valvontaa. Komissio on pyytänyt Suomea selvittämään EFTAn valvontaelimen esille tuomiin asioihin liittyvät lainsäädäntöhankkeet. Hallituksen esitykseen sisältyy EFTAn valvontaelimen ehdottamien direktiivisäännösten voimaan saattaminen.

Direktiiveihin perustuvien lakimuutosten lisäksi ehdotus sisältää myös kansallisesta tarkistamistarpeesta aiheutuvia muutoksia.

2. Nykytila ja keskeiset ehdotukset**2.1. Lainsäädäntö**

Luottolaitosten toimintaa koskevat säännökset sisältyvät luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin. Ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa säädetään ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetussa laissa (1608/93).

Edellä mainittujen lakien lisäksi nyt muutettavaksi ehdotettua luottolaitoksia koskevaa sääntelyä on liikepankkilaissa (1269/90) ja laissa Postipankki Oy:stä (972/87).

Rahoitusmarkkinoiden ja niillä toimivien valvonnasta säädetään rahoitustarkastuslaissa (503/93).

2.2. Direktiiveistä johtuvat muutostarpeet

Sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetussa direktiivissä säädetään sijoituspalveluja tarjoavien yritysten ja luottolaitosten omien varojen lisätyistä vaatimuksista. Tässä direktiivissä olevat positio-, selvitys-, vastapuoli- ja valuuttakurssiriskien sekä muiden vastaavien riskien kattamista koskevat velvoitteet koskevat myös luottolaitoksia.

Esitys sisältää myös muutosehdotuksia, jotka perustuvat ensimmäiseen ja toiseen pankkidirektiiviin sisältyviin säännöksiin sekä rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä annetun direktiivin sekä luottolaitosten konsolidoidusta

valvonnasta annetun direktiivin (92/30/ETY) säännöksiin. Ensimmäiseen ja toiseen pankkidirektiivin pohjautuvat muutosehdotukset koskevat valvontaviranomaisten yhteistyötä, luotto- ja rahoituslaitosten sijoittumisoikeutta ja palvelujen tarjontaa.

Rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä annettuun direktiiviin perustuvat muutosehdotukset koskevat rangaistussäännösten soveltamisalan lisäämistä. Direktiiviin perustuva sääntely ehdotetaan ulotettavaksi koskemaan myös valuutanvaihtoa harjoittaviin rahoituslaitoksiin.

Palveluyritykset saatetaan konsolidoidun valvonnan piiriin konsolidoidusta valvonnasta annettuun direktiiviin mukaisesti.

2.3. Muut muutostarpeet

Ehdotus sisältää myös kansalliseen tarkistamistarpeeseen perustuvia muutoksia. Näitä ovat rahoitustarkastukselle ehdotettu oikeus antaa määräyksiä valuuttakurssiriskien rajoittamisen lisäksi korkoriskien sekä muiden markkinariskien rajoittamisesta ja pankkisalaisuussäännöksen muuttaminen siten, että mahdollistetaan entistä laajempi asiakkaita koskevien tietojen luovuttaminen positiiviseen luottotietorekisteriin. Lisäksi ehdotukseen sisältyy rahoitustarkastuksen sisäistä päätöksentekoa koskeva muutos, liikepankkilain muutos ja Postipankki Oy:stä annetun lain muutos.

2.4. Keskeiset ehdotukset

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ehdotettavilla säännöksillä on tarkoitus saat-
taa sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävyydestä annetun direktiivin säännökset voimaan luottolaitosten ja niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten osalta. Tämän esityksen lisäksi voimaan saattaminen edellyttää rahoitustarkastuksen antamia määräyksiä. Luottolaitosten osalta direktiivissä on keskeistä luottolaitosten omien varojen määrää koskevat vaatimukset. Luottolaitosten on vastedes katettava positio-, selvitys-, vastapuoli- ja valuuttakurssiriskit omilla varoillaan. Direktiiviin sisältyy myös markkinariskien valvontaa koskevia säännöksiä.

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ehdotettavalla muutoksella annetaan rahoitustarkastukselle oikeus antaa määräyksiä korkoriskien ja muiden markkinariskien ra-

joittamisesta suhteessa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän omien varojen määrään. Säännös täydentää sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävyydestä annettuun direktiiviin perustuvaa riskien sääntelyä. Vastaava käytäntö on olemassa useassa Euroopan Unionin jäsenvaltiossa.

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi myös palveluyrityksen määritelmä. Palveluyrityksellä tarkoitetaan yritystä, joka tuottaa palveluja yhdelle tai useammalle luottolaitokselle. Luottolaitoksen määräysvallassa olevat palveluyritykset sisällytetään luottolaitoksen konsolidoidun valvonnan piiriin konsolidoidusta valvonnasta annetun direktiivin mukaisesti.

Rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä annetun direktiivin osalta muutosehdotukset koskevat rangaistussäännöksiä. Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi rangaistussäännökset, jotka soveltuvat tilanteeseen, jossa luottolaitoksen palveluksessa olevat eivät noudata asiakkaiden tunnistamisvelvollisuutta ja huolellisuusvelvoitetta koskevia säännöksiä. Direktiiviin perustuva sääntely ulotetaan koskemaan myös valuutanvaihtoa harjoittavia rahoituslaitoksia. Näille rahoituslaitoksille asetetaan ilmoittamisvelvollisuus rahoitustarkastuksessa olevaan rekisteriin niistä asiakkaiden liiketoimista, joihin sisältyvien varojen laillista alkuperää on syytä epäillä. Rahoituslaitosten tulee lisäksi ilmoittaa rahoitustarkastukselle valuutanvaihtotoiminnan aloittamisesta.

Esitykseen sisältyy luottolaitostoiminnasta annetun lain osalta myös EFTAn valvontaelimen esittämiä lähinnä menettelyä koskevia muutoksia suomalaisten luotto- ja rahoituslaitosten sijoittumis- ja palvelujen tarjoamisoikeudesta ETA-alueella. Nämä muutokset koskevat myös lausuntojen pyytämistä ulkomaisen luottolaitoksen hakiessa Suomeen perustamalleen tytäryhtiölle toimilupaa tai hankkiessaan omistuksia suomalaisesta luottolaitoksesta.

Luottolaitostoiminnasta annetussa laissa olevaan pankkisalaisuussäännökseen ehdotetulla muutoksella mahdollistetaan entistä laajempi luottolaitosten asiakkaita koskevien tietojen luovuttaminen luottotietorekisteriin. Asiakkaan voimassa olevia sitoumuksia koskevien tietojen rekisteröinnillä parannetaan luottokelpoisuusarviointien tekoedellytyksiä ja siten osaltaan estetään ylivelkaantumista. Luottokelpoisuusarvioinnilla on merkitystä

myös takaajalle ja toisen velasta pantin antavalle henkilölle. Kauppakaaren 10 luvussa edellytetään, että luotonantajan on kerrottava vakuuden antajalle luotonhakijan maksukykyyn liittyviä tietoja. Tämän velvollisuuden täyttämien edellyttää myös nykyistä laajempaa luottotietorekisteriä.

Ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annettuun lakiin esitetään EFTAn valvontaelimen esittämiä lähinnä menettelyä koskevia muutoksia, jotka liittyvät ETA-alueelta Suomeen sijoittuvan tai palveluita tarjoavan luotto- ja rahoituslaitoksen sijoittumisoikeuteen ja toiminnan rajoittamiseen.

Rahoitustarkastuslakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että päätösvaltaa voidaan siirtää johtajalta muille rahoitustarkastuksen toimihenkilöille ja virkamiehille. Rahoitustarkastuslakiin ehdotetaan lisättäväksi myös Suomen ja Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden valvontaviranomaisten välistä yhteistyötä koskevia säännöksiä. Säännökset koskevat markkinariskien valvontaa sekä suomalaisten luottolaitosten ulkomailla toimivien ja ulkomaisten luottolaitosten Suomessa toimivien sivukonttorien tarkastamista.

Liikepankkilakiin ehdotettavan muutoksen mukaan valtiovarainministeriö päättäisi liikepankin osalta luvan myöntämisestä voitonjakoon silloin, kun voitonjako osakeyhtiölain 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan edellyttää tuomioistuimen lupaa. Liikepankkilakia ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että liikepankki voi rahoitustarkastuksen määrittelemän arvopaperitoiminnan yhteydessä ottaa pantiksi omien osakkeidensa lisäksi myös emoyhtiönsä osakkeita.

Postipankki Oy:stä annetusta laista ehdotetaan kumottavaksi säännös, joka koskee valtiolle annettavissa lyhytaikaisissa luotoissa noudatettavien periaatteiden kirjaamisesta Postipankki Oy:n yhtiöjärjestykseen. Säännös ei ole Euroopan Unionin perustamissopimuksen mukainen.

3. Markkinariskien viranomais-sääntelyn kansainvälinen vertailu

Saksa

Saksassa pankkitarkastusvirasto (Bundesaufsichtsamt) voi yhteistyössä Saksan keskuspankin (Bundesbank) kanssa määritellä ne periaatteet, joiden mukaan se arvioi,

onko luottolaitoksen omien varojen määrä riittävä. Säädöksen perusteella Saksan pankkitarkastusvirasto on antanut määräyksen luottolaitoksille, jonka mukaan luottolaitoksen avoimet positiot, jotka ovat alttiina hintariskille, eivät saa ylittää 42 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Tämä raja on jaettu kolmeen osaan siten, että avoin valuuttapositio ei saa ylittää 21 prosenttia omista varoista, korkoriskille avoin positio ei saa ylittää 14 prosenttia omista varoista eivätkä muille hintariskeille avoimet positiot saa ylittää 7 prosenttia omista varoista. Lisäksi Saksan pankkitarkastusvirasto on asettanut limiitin luottolaitosten likviditeettiasemalle. Limiitit ovat ohjeellisia. Mikäli luottolaitos ylittää huomattavasti limiitin tai limiitin ylitykset ovat toistuvia, katsoo pankkitarkastusvirasto, että luottolaitoksella ei ole tarpeeksi omia varoja tai vastaavasti luottolaitoksen likviditeetti ei ole riittävä.

Iso-Britannia

Iso-Britanniassa keskuspankki (Bank of England) on asettanut luottolaitoksille valuuttaposiitolimiitit. Limiitit vaihtelevat luottolaitoskohtaisesti riippuen luottolaitoksen riskinkantokyvystä, ammattitaidosta ja erityisolosuhteista. Lisäksi keskuspankki asettaa pankkikohtaisesti harkitsemansa limiitit pankkien lyhytaikaiselle likviditeettiepätasapainolle. Limiitit eivät kuitenkaan ole ehdottomia, vaan ne on tarkoitettu ohjaamaan toimintaa.

Hollanti

Hollannin pankkitarkastuslain mukaan Hollannin keskuspankki (Nederlandsche Bank) voi muun muassa antaa määräyksiä siitä, kuinka paljon luottolaitoksella tulee olla omia varoja suhteessa markkinariskeihin, mukaan lukien valuuttakurssi- ja korkoriski. Lisäksi keskuspankki voi antaa määräyksiä koskien lainanantoa, sijoituksia ja muita varoja, taseen ulkopuolisia sitoumuksia, korko-, valuuttakurssi- sekä muita markkinariskeja ja sijoituksia muissa yrityksissä. Määräykset voivat koskea myös edellä mainittujen riskien ja toimintojen rajoittamista.

Lisäksi keskuspankki voi antaa määräyksiä siitä, miten liiketoiminnan hoitamisessa tulee ottaa likviditeetti huomioon. Hollannin keskuspankki on asettanut luottolaitosten likviditeetille rajat. Lisäksi luottolaitosten valuut-

takurssiriskille on asetettu vakavaraisuusvaatimus. Pankkien valuuttapositiolimiittejä seurataan, mutta virallisia valuuttapositiorajoja ei ole asetettu.

Tanska

Tanskan pankkivalvontaviranomaisella (Finanstilsynet) on oikeus antaa määräyksiä luottolaitosten valuutta- ja korkoriskistä. Pankeille ei kuitenkaan aseteta automaattisesti valuuttapositiolimiittejä, vaan pankkivalvontaviranomainen seuraa positioita kuukausittain. Siitä huolimatta, että limiitti voidaan asettaa suuria positioita ottavalle pankille, tätä mahdollisuutta ei ole käytetty.

Ruotsi

Ruotsissa Keskuspankki (Riksbanken) antaa valuuttatoimintaluvan ja asettaa valuuttapositiolimiitin. Valuuttatoimintalupia on kahdenlaisia. Valuuttapankkilupa oikeuttaa kaikkien valuuttamääräiseen toimintaan ja myös maksujen välitykseen. Rajoitettu valuuttatoimilupa annetaan lähinnä arvopaperinvälittäjille ja se ei oikeuta maksujen välitykseen.

Keskuspankki on asettanut valuuttapankeille valuuttakohtaisen positiolimiitin, joka on 10 prosenttia omasta pääomasta. Yhteenlasketulle nettopositiolle, jolla tarkoitetaan saman merkkisten yksittäisten valuuttapositioiden summaa, limiitti on 20 prosenttia omasta pääomasta.

Ruotsissa suunnitellaan valuuttapositiolimiitin asettamisen siirtämistä keskuspankilta pankkivalvontaviranomaiselle (Finansinspektion).

Ruotsin pankkivalvontaviranomainen seuraa pankkien rahoitus- ja korkoriskiä. Pankeille ei ole asetettu näitä koskevia limiittejä.

Norja

Norjassa keskuspankki (Norges Bank) myöntää hakemuksesta valuuttapankkiluvan. Keskuspankki asettaa luvassa myös valuuttapositiolimiitit, joiden suuruus on yksittäisten valuuttojen kohdalla 10 prosenttia pankin omasta pääomasta ja yhteenlasketulle positiolle, eli saman merkkisten positioiden summalle, 20 prosenttia omasta pääomasta. Muut luottolaitokset voivat saada rajoitetun luvan, mikä ei salli maksujen välitystä. Näitä

ovat esimerkiksi paikallispankit ja rahoitusyhtiöt.

Islanti

Islannissa on pieni lukumäärä pankkeja, joten niiden valuuttatoimilupakäsittely on yksilöllinen. Oikeudet valuuttamääräiseen toimintaan sisältyvät pankille annettavaan toimilupaan. Neljä liikepankkia on saanut Islannin keskuspankilta (Sedlabanki Island) toimiluvan, joka sisältää oikeuden harjoittaa valuuttamääräistä toimintaa ilman rajoituksia ja siten myös hoitaa maksujenvälitystoimintaa. Näille pankeille asetettu limiitti on 10 prosenttia omasta pääomasta ja valuuttapositioraportointi on päivittäinen.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotetuilla lainsäädäntömuutoksilla ei ole suoranaista vaikutusta valtion talouteen.

Ehdotettujen säännösten pääasialliset taloudelliset vaikutukset kohdistuvat luottolaitoksiin ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluviin yrityksiin sekä valuutanvaihtoa harjoittaviin rahoituslaitoksiin. Luottolaitoksiin ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluviin yrityksiin kohdistuvilla säännöksillä asetetaan niille omien varojen vaatimuksia positio-, selvitys-, vastapuoli- ja valuuttakurssiriskien kattamiseksi. Omien varojen vaatimukset kiristyvät jonkin verran niiden luottolaitosten osalta, joiden toimintaan sisältyy markkinariskejä. Markkinariskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen vaatimus ei vaikuta kuitenkaan huomattavasti luottolaitosten vakavaraisuuteen. Nyt ehdotettujen muutosten on arvioitu vaikuttavan luottolaitosten vakavaraisuussuhteeseen keskimäärin vain prosenttiyksikön kymmenyksillä.

Valuutanvaihtoa harjoittaville rahoituslaitoksille aiheutuu ilmoitusvelvollisuuden täyttämistä, ilmoitusten rekisteröinnistä ja niihin liittyvästä tutkimasta ja valvonnasta kustannuksia. Valuutanvaihtoa harjoittavan rahoituslaitoksen on tehtävä rahoitustarkastukselle ilmoitus valuutanvaihtotoiminnan aloittamisesta sekä epäillessään asiakkaidensa liiketoimiin sisältyvien varojen laillista alkuperää.

Rahoitustarkastukselle aiheutuu muutoksista uusia tehtäviä. Sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävyydestä annetun direktiivin säännösten yksityiskohdainen sisältö toteutetaan rahoitustarkastuk-

sen antamalla tarkemmilla määräyksillä. Määräysten antaminen ja niiden valvonta aiheuttaa lisää tehtäviä rahoitustarkastukselle. Lisäksi rahanpesun estämistä koskevien säännösten ehdotettu soveltamisalan laajentaminen valuutanvaihtoa harjoittaviin rahoituslaitoksiin lisää rahoitustarkastuksen tehtäviä. Nämä rahoituslaitokset on nähty tarpeelliseksi saattaa rahanpesun estämistä koskevien säännösten piiriin ja se on toteutettu parhaiten nykyiseen järjestelmään soveltuvalla tavalla. Rahoitustarkastuksen tehtävät valuutanvaihtoa harjoittavien rahoituslaitosten valvonnan osalta ovat kuitenkin tarkoitettu väliaikaisiksi, koska rahanpesun estämiseen liittyvää ilmoitusjärjestelmää on tarkoitus muuttaa.

5. Esityksen valmistelu

Valtiovarainministeriö asetti 30.1.1995 työryhmän, jonka tehtävänä oli valmistella Euroopan Unionin uusimmasta sekundäärlainsäädännöstä sekä muusta havaitusta tarkistamistarpeesta aiheutuvat muutos- ja täsmennysehdotukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin (1607/93) ja ulkomaisten luotto- ja rahoituslaitosten toiminnasta Suomessa annettuun lakiin (1608/93) sekä muuhun kysymykseen tulevaan rahoitusmarkkinoita koskevaan lainsäädäntöön. Työryhmä otti nimekseen luottolaitoslainsäädännön tarkistamistyöryhmä.

Työryhmän oli tehtävä ehdotuksensa

15.6.1995 mennessä ja laadittava se hallituksen esityksen muotoon. Työryhmä on kuullut asiantuntijoita keskusrikospoliisista ja oikeusministeriöstä. Valtiovarainministeriö jatkoi työryhmän määräämää 15.6.1996 asti. Samalla se edellytti, että työryhmä antaa työnsä aikana välimietintöjä lainsäädäntöehdotuksistaan siinä aikataulussa kuin hankkeiden kiireellisyys sitä edellyttää.

Esityksestä pyydettiin lausunnot oikeusministeriöltä, Suomen Pankilta, Keskusrikospoliisilta, rahoitustarkastukselta, Suomen Pankiyhdistykseltä, Osuuspankkien Keskusliitolta, Säästöpankkiliitolta ja Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitolta.

6. Muut esitykseen vaikuttavat seikat

Sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annettu direktiivi saatetaan sijoituspalveluyritysten osalta voimaan sijoituspalveluyrityksistä annettavalla lailla, jota koskeva esitys annetaan erikseen.

Nyt ehdotetulla luottolaitostoiminnasta annetun lain muutoksella ehdotetaan poistettavaksi pankkialaisuussäännöksen asettamat esteet luovuttaa asiakkaan voimassa olevia luottosopimuksia ja takaussitoumuksia koskevat tiedot luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle. Edellä tarkoitettujen luottotietojen rekisteröimisen aloittaminen edellyttää luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisen lisäksi muutoksia henkilörekisteriasetukseen, jossa säädetään yksityiskohtaisemmin tietojen rekisteröimisestä, salassa pitämisestä ja luovuttamisesta.

YKSITYSKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

3 a §. *Palveluyritys*. Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ei ole aikaisemmin sisällyttänyt palveluyrityksen määritelmää, joka nyt lisätään. Määritelmä on yhdenmukainen konsolidoitua valvontaa koskevassa direktiivissä olevan "ancillary banking services undertaking":n määritelmän kanssa.

Palveluyrityksellä tarkoitetaan yritystä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palveluja yhdelle tai useammalle luottolaitokselle. Palveluyritys voi pääasiallisena toimintanaan omistaa, hallita tai hoitaa luottolaitoksen ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen käytössä olevia kiinteistöjä, kiinteistöyhteisöjen osakkeita ja osuuksia tai sellaisia kiinteistöjä, kiinteistöyhteisöjen osakkeita ja osuuksia, jotka yritys on hankkinut luottolaitoksen ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuulu-

van yrityksen varojen sijoittamiseksi tai saamista turvaamiseksi 23 §:n mukaisesti.

Palveluyrityksiä ovat myös yritykset, jotka tuottavat tietotekniikka- ja tietojenkäsittelypalveluita. Palveluyrityksenä pidetään myös muita yrityksiä, joiden toiminnan keskeisen osan muodostaa luottolaitoksen pääasialliseen toimintaan liittyvien palvelujen tuottaminen yhdelle tai useammalle luottolaitokselle. Palvelujen tuottaminen luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle rinnastetaan palvelujen tuottamiseen luottolaitokselle.

5 §. *Konserni ja konsolidointiryhmä.* Konsolidointiryhmän käsitettä käytetään laskettaessa omien varojen vähimmäismäärää ja vakavaraisuussuhdetta sekä asiakasvastuita ja osakeomistusta koskevia rajoituksia. Konsolidoidun valvonnan ala on tarpeen ulottaa koskemaan luotto- ja rahoituslaitosten lisäksi myös palveluyrityksiä.

Pykälän 2 momentissa on säännökset konsolidointiryhmään luettavista yrityksistä. Konsolidointiryhmään luettavien yritysten joukkoon ei voimassa olevien säännösten mukaan ole kuuluneet palveluyritykset. Palveluyrityksen määritelmä on otettu 3a §:ään, jotta konsolidoitu valvonta voidaan ulottaa koskemaan myös palveluyrityksiä. Konsolidointiryhmään luetaan luottolaitoksen kanssa samaan konserniin kuuluvien luotto- ja rahoituslaitosten ja palveluyritysten lisäksi sellaiset luotto- ja rahoituslaitokset sekä palveluyritykset, joilla on luottolaitoksen tai omistusyhteisön kanssa yhteinen hallinto tai joita johdetaan yhteisesti luottolaitoksen, omistusyhteisön tai niiden sellaisen tytäryrityksen kanssa, joka on luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys.

5 a §. *Kaupankäyntivarasto.* Kaupankäyntivaraston määritelmä on uusi ja se vastaa sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetussa direktiivissä olevaa määritelmää. Kaupankäyntivaraston sisällön määrittelee se tarkoitus, missä arvopaperit tai johdannaissopimukset on hankittu.

Pykälän 1 momentin 1) kohdan mukaan kaupankäyntivarastoon luetaan ensinnäkin sellaiset arvopaperit ja johdannaissopimukset, jotka luottolaitos tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys on hankkinut voidakseen lyhyellä aikavälillä hyötyä niiden tosiasiallisista tai odotetuista osto- ja myyntihinnan välisistä eroista tai muista hinnan tai koron vaihteluista. Saman

momentin 2) kohdan mukaan kaupankäyntivarastoon luetaan lisäksi sellaiset velat ja johdannaissopimukset, jotka suojaavat edellä mainittuja kaupankäyntivarastoon luettavia eriä. Saman momentin 3) kohdan mukaan kaupankäyntivarastoon luetaan myös muut 1) ja 2) kohdissa mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

Arvopaperilla tarkoitetaan arvopaperimarkkinalain (495/89) 1 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua arvopaperia. Johdannaissopimuksella tarkoitetaan hallituksen esitykseen laiksi sijoituspalveluyrityksistä ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi (HE 7/96) sisältyvää johdannaissopimuksen määritelmää. Määritelmä on esitykseen sisältyvän sijoituspalveluyrityksistä annettavan lain 1 luvun 2 §:ssä.

Luottolaitoksen ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen toiminta on jaettava kaupankäyntivarastoon sekä muuhun toimintaan, koska kaupankäyntivarastosta aiheutuvien riskien kattamiseksi vaadittava omien varojen vaatimus lasketaan eri tavalla kuin muun toiminnan vakavaraisuusvaatimus. Tästä johtuen tietty yksittäinen arvopaperi tai johdannaissopimus ei voi samanaikaisesti sisältyä sekä kaupankäyntivarastoon että yrityksen muuhun toimintaan. Jotta jako kaupankäyntivarastoon ja muuhun toimintaan voitaisiin tehdä johdonmukaisesti ja säännönmukaisesti samoja periaatteita noudattaen, luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä tulee olla määriteltynä ne periaatteet, joiden mukaisesti erät jaetaan kaupankäyntivarastoon ja muuhun toimintaan. Tätä edellyttää myös sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annettu direktiivi. Sen mukaan yksittäiset erät sisällytetään kaupankäyntivarastoon tai jätetään sen ulkopuolelle luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen sisäisten johdon vahvistamien toimintaohjeiden mukaisesti. Näihin toimintaohjeisiin sisältyvät, mikäli mahdollista, myös kyseisen luottolaitoksen ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen kirjanpito-ohjeet. Rahoitustarkastus tarkastaa edellä mainitut toimintaohjeet sekä kirjanpito-ohjeet samoin kuin sen, että kyseisiä ohjeita on noudatettu johdonmukaisesti.

Tarkoitus, jossa arvopaperi tai johdannaissopimus on ostettu, ratkaisee sen kuuluuko se kaupankäyntivarastoon. Kaupankäyntivarastoon luettavat erät on hankittu, jotta voi-

taisiin lyhyellä aikavälillä hyötyä arvopapereiden tai johdannaissopimusten hinnan vaihteluista. Johdannaissopimuksista kaupankäyntivarastoon voidaan jättää lukematta kaikki sellaiset johdannaissopimukset, jotka suojaavat muita eriä kuin kaupankäyntivarastoon luettavia eriä.

Kaupankäyntivarastoon luetaan vain sellaiset erät, jotka luottolaitos tai sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys on hankkinut omaan lukuunsa tai joihin liittyvä riski on luottolaitoksella tai sen konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä.

Kaupankäyntivarastoon luetaan myös sellaiset velat ja johdannaissopimukset, jotka suojaavat muita kaupankäyntivarastoon luettavia eriä. Ne periaatteet, joiden mukaisesti velat ja johdannaissopimukset katsotaan kaupankäyntivarastoa suojaaviksi, tulee sisältyä niihin sisäisiin toimintaohjeisiin, joiden mukaisesti erät jaetaan kaupankäyntivarastoon ja muuhun toimintaan.

Pykälän 2 momentissa on rahoitustarkastukselle säädetty velvollisuus antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen erien lukemisesta kaupankäyntivarastoon. Rahoitustarkastuksen määräyksissä otetaan huomioon ne tulkinnot, joita komissio mahdollisesti tekee direktiivin sisältyvästä määritelmästä.

Luottolaitosten ja niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten kaupankäyntivaraston sisällön yhdenmukainen määrittely on tärkeä, sillä positiivisista ja selvitysriskin sekä osittain myös vastapuoliriskin kattamiseksi vaadittavaa omien varojen määrää ei sellaisenaan lasketa muun toiminnan kuin kaupankäyntivaraston osalta. Tästä syystä rahoitustarkastuksen määräykseen sisältyisi määritelmä siitä, milloin arvopaperit ja johdannaissopimukset katsotaan hankituksi, jotta voitaisiin lyhyellä aikavälillä hyötyä niiden tosiasiallisista tai odotetuista osto- ja myyntihinnan välisistä eroista tai muista hinnan tai koron vaihteluista. Samoin rahoitustarkastuksen määräyksessä esitetään ne perusteet, joiden mukaisesti velat ja johdannaissopimukset katsotaan muuta kaupankäyntivarastoa suojaaviksi.

10 §. *Toimilupa.* Pykälän 2 momentissa on säännös lausuntojen pyytämisestä luottolaitoksen toimilupaa koskevaa asiaa ratkaistessa. Säännöksestä on puuttunut erityismääräykset lausunnon pyytämisestä tilanteesta, jossa toimilupaa hakeva yhteisö on toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa val-

tiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen tytäryhtiö tai tällaisen luottolaitoksen emoyhtiön tytäryhtiö. Nyt lisätään säännös, että näissä tapauksissa hakemuksesta on pyydetävä lisäksi kyseisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion vastaavan valvontaviranomaisen lausunto. Lausunto pyydetään myös, jos toimilupaa hakevan yhteisön määräämisvalta on samoilla luonnollisilla tai oikeushenkilöillä kuin toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneessa luottolaitoksessa. Säännös vastaa toisen pankkidirektiivin (89/646/ETY) 7 artiklaa.

Pykälän 3 momenttia tarkennetaan toimiluvasta päättämistä koskevien määräaikojen osalta. Valtiovarainministeriön on tehtävä luottolaitoksen toimilupaa koskeva päätös kuuden kuukauden kuluessa siitä kun se on ottanut vastaan toimilupaa koskevan hakemuksen. Jos hakemus on puutteellinen lasketaan kuuden kuukauden määräaika kuitenkin, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset valtiovarainministeriölle. Toimilupaa koskeva hakemus on kuitenkin aina ratkaistava 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Säännös vastaa ensimmäisen pankkidirektiivin (77/780/ETY) 3 artiklan 6 kohtaa.

Pykälän 4 momentissa säädetään valitusoi-keudesta, joka toimiluvan hakijalla on, jos valtiovarainministeriö ei ole tehnyt toimilupaa koskevaa päätöstä 3 momentissa tarkoitettua määräajassa. Valituksen tekemisestä ja käsittelystä on soveltuvin osin voimassa, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annettussa laissa (154/50) säädetään. Jos päätöstä ei ole annettu niin valituksen katsotaan kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Valitus on mahdollista tehdä aina siihen asti kunnes päätös on annettu. Päätöksen antamisen jälkeen voidaan valittaa normaalisti annetusta päätöksestä. Mikäli valtiovarainministeriö tekee asiasta päätöksen valituksen tekemisen jälkeen, valtiovarainministeriön on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle. Täten varmistetaan, että valitusta käsittelevä viranomainen pysyy tietoisena toimilupaa koskevan asian etenemisestä. Säännös vastaa ensimmäisen pankkidirektiivin 13 artiklaa.

12 §. *Toimiluvan peruuttaminen tai toiminnan rajoittaminen.* Luottolaitostoiminnasta annetusta laista on puuttunut säännös, joka koskee ilmoittamista Euroopan talous-

alueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaiselle toimiluvan peruuttamistilanteessa. Ilmoittamisvelvollisuus lisätään nyt 12 pykälän uuteen 3 momenttiin ja se koskee tilannetta, jossa suomalainen luottolaitos on perustanut sivukonttorin toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon tai tarjoaa sinne palveluja. Valtiovarainministeriön on ilmoitettava toimiluvan peruuttamisesta asianomaisten valtioiden valvontaviranomaisille. Lisäyksellä varmistetaan, että tieto toimiluvan peruuttamisesta annetaan kaikkien sellaisten Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden valvontaviranomaisille, joissa luottolaitoksella on sivukonttori tai joihin se tarjoaa palveluja. Tiedon antaminen on tarpeellista, jotta kunkin jäsenmaan valvontaviranomaiset voivat ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin luottolaitoksen toimiluvan peruuttamisen johdosta. Säännös vastaa toisen pankkidirektiivin 21 artiklan 9 kohtaa.

13 §. *Perustamispääoma.* Pykälässä on säännelty perustettavan luottolaitoksen osakepääoman, osuuspääoman tai peruspääoman vähimmäismäärää sekä luottolaitokselta jatkuvasti vaadittavaa kiinteää omien varojen vähimmäismäärää sen alittamisesta aiheutuviin toimenpiteisiin. Säännös muutetaan siten, että tässä pykälässä säännellään vain luottolaitosta perustettaessa noudatettavaa vähimmäisvaatimusta.

Pykälän 2 ja 3 momentit kumotaan. Pykälän 2 momentissa ollut säännös siirretään 72 §:n 2 momentiksi omien varojen vähimmäismäärää koskevan sääntelyn yhteyteen. Pykälän 3 momentin säännös sisällytetään 80 §:ssä olevaan omien varojen kartuttamisvelvollisuutta koskevan sääntelyn yhteyteen.

19 §. *Hankinnan vastustaminen.* Luottolaitostoiminnasta annetusta laista on puuttunut säännös, joka koskee lausunnon pyytämistä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaiselta arvioitaessa luottolaitoksen uusien omistajien soveltumista luottolaitoksen omistajaksi. Lausunnon pyytämistä koskeva velvollisuus lisätään nyt 19 pykälän uuteen 3 momenttiin ja se koskee lausunnon pyytämisestä tilanteessa, jossa hankinnasta seuraa, että luottolaitoksesta tulee toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen tytäryhtiö tai tällaisen luottolaitoksen emoyhtiön tytäryhtiö. Näissä tapauksissa hakemuksesta on pyydettävä kyseisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion vastaavan valvontaviranomaisen lausunto. Lausunto

pyydetään myös, jos hankinnasta seuraa, että luottolaitoksen määräämisvalta tulee samoille luonnollisille tai oikeushenkilöille kuin toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneessa luottolaitoksessa. Säännös vastaa toisen pankkidirektiivin 11 artiklan 2 kohtaa.

21 §. *Luottolaitoksen omistusten suhde luottolaitoksen omiin varoihin.* Palveluyrityksen sisällyttäminen konsolidoituun valvontaan edellyttää palveluyrityksen lisäämistä myös omistusrajoituksia koskevaan sääntelyyn. Konsolidointiryhmään kuuluvan palveluyrityksen osakeomistukset lasketaan mukaan valvottaessa omistusrajoitusten noudattamista. Vastaavasti konsolidointiryhmään kuuluvaan palveluyritykseen sijoittaminen on vapautettu omistusrajoituksista. Palveluyritys lisätään pykälän kaikkiin kolmeen momenttiin.

Teknisenä muutoksena luettavuuden parantamiseksi pykälä jaetaan kolmeen eri momenttiin.

22 §. *Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen omistamista koskeva rajoitus.* Palveluyrityksen sisällyttäminen konsolidoituun valvontaan edellyttää palveluyrityksen lisäämistä myös kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen omistamista koskevaan sääntelyyn. Konsolidointiryhmään kuuluvan palveluyrityksen omistukset kiinteistöissä ja kiinteistöyhteisöjen osakkeissa lasketaan mukaan valvottaessa omistusrajoitusten noudattamista. Palveluyritys lisätään pykälän kaikkiin kolmeen momenttiin.

23 §. *Väliaikainen omistus.* Pykälässä säännellään mahdollisuudesta poiketa 22 §:n mukaisista omistusrajoituksista. Palveluyrityksen sisältyessä konsolidoituun valvontaan on tarkoituksenmukaista, että palveluyritys voi huolehtia luottolaitoksen ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten omistuksista. Palveluyritystä koskee myös oikeus omistaa väliaikaisesti samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä saamatta jääneen saamisen vakuutena olleita kiinteistöjä tai kiinteistöyhteisöjen osakkeita. Palveluyritys lisätään pykälän kaikkiin kolmeen momenttiin.

26 §. *Sivukonttorin perustaminen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon.* Pykälässä säännellään menettelystä perustettaessa sivukonttori muuhun Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon. Sivukonttorin perustamismenettelyä koskevat säännökset ovat toisen pankkidirektiivin 19 artiklassa.

Voimassa olevan pykälän 2 momentissa säädetään, että luottolaitoksen on ilmoitettava sivukonttorin perustamisesta rahoitustarkastukselle, joka puolestaan ilmoittaa asiasta kyseisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaiselle. Pykälän 2 momenttiin lisätään kolmen kuukauden määräaika, jonka kuluessa rahoitustarkastuksen on ilmoitettava sivukonttorin perustamisesta sen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaiselle, johon sivukonttori aiotaan perustaa. Määräaikaa koskeva säännös perustuu toisen pankkidirektiivin 19 artiklan 3 kohtaan.

Pykälän 3 momentissa säädellään menettelystä, kun rahoitustarkastus havaitsee, että luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja hallinto eivät täytä luottolaitokselle asetettuja vaatimuksia. Tällöin rahoitustarkastuksen on kieltäydyttävä 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä. Pykälän 3 momentin muutos on tekninen tarkistus, joka tehdään 2 momentin muutoksen johdosta.

26 a §. *Konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus ja palvelujen tarjoamisoikeus.* Konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen sijoittumisoikeutta ja palvelujen tarjoamisoikeutta koskeva erityissääntely on puuttunut ja se lisätään nyt toisessa pankkidirektiivissä olevien säännösten mukaisena.

Pykälässä on säännökset luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen sijoittumis- ja palvelujen tarjoamisoikeudesta. Euroopan talousalueella on voimassa yhden toimiluvan periaate, jonka perusteella luottolaitos voi harjoittaa toimintaa koko Euroopan talousalueella. Luottolaitoksen toimilupa koituu myös luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvan ja luottolaitoksen vastuulla toimivan rahoituslaitoksen hyväksi. Luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos voi perustaa sivukonttorin tai tarjota palveluita Euroopan talousalueella samoja menettelyjä noudattaen kuin luottolaitos.

Rahoituslaitoksen on luottolaitoksen konsolidointiryhmään ja konsolidoidun valvonnan piiriin kuulumisen lisäksi täytettävä muut toisessa pankkidirektiivissä säädetyt edellytykset voidakseen käyttää hyväksi sijoittumis- ja palvelujen tarjoamisvapautta. Edellytyksenä on, että yhdellä tai useammalla luottolaitoksella on yhdessä vähintään 90 prosenttia rahoituslaitoksen osakkeiden tuotamasta äänivallasta, rahoituslaitoksen perus-

tamiskirjassa ja yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on määräykset suunnitellusta toiminnasta ja aiottujen palvelujen tarjoamisesta, rahoituslaitoksen omistavilla luottolaitoksilla on Suomessa voimassa oleva toimilupa, rahoituslaitoksen omistavat luottolaitokset ovat taanneet sen velvoitteet yhteisvastuullisesti ja ne pystyvät osoittamaan, että yhtiötä johdetaan vakaasti ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisesti.

Toisen pankkidirektiivin 18 artiklan 2 kohdassa todetaan, että kotivaltion valvontaviranomaisen on varmistuttava siitä, että rahoituslaitos täyttää sijoittumisoikeudelle ja palvelujen tarjoamisoikeudelle asetetut vaatimukset. Pykälän 2 momentissa säädetään rahoitustarkastukselle velvollisuus tarkistaa edellytysten täyttyminen ja niiden täyttyessä antaa rahoituslaitokselle todistus asiasta.

Rahoituslaitoksen sivukonttorin perustamisessa ja palvelujen tarjoamisessa noudatetaan vastaavaa ilmoitusmenettelyä kuin luottolaitoksen osalta. Ilmoitukseen liitetään rahoitustarkastuksen edellytysten täyttymisestä antama todistus.

Rahoituslaitos menettää samaan konsolidointiryhmään kuuluvan luottolaitoksen toimilupa perustavan sijoittumis- ja palvelujen tarjoamisoikeuden, jos se ei enää täytä edellä mainittuja edellytyksiä. Tämän vuoksi pykälän 3 momentissa on säädettävä rahoituslaitokselle velvollisuus ilmoittaa rahoitustarkastukselle kaikista sellaisista sen olosuhteissa tapahtuneista muutoksista, jotka vaikuttavat 1 momentissa säädettyihin edellytyksiin. Rahoituslaitoksen ilmoitusvelvollisuus on edellytyksenä sille, että rahoitustarkastus voi puolestaan ilmoittaa muiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden valvontaviranomaisille, että rahoituslaitos ei täytä 1 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä. Ilmoitus on tehtävä kaikkien sellaisten valtioiden valvontaviranomaisille, joihin rahoituslaitos on perustanut sivukonttorin tai joihin se tarjoaa palveluja.

Rahoituslaitosta koskeva sääntely perustuu toisen pankkidirektiivin 18 artiklaan.

68 §. *Yleissäännös riskienhallinnasta.* Pykälän 2 momentissa säännellään rahoitustarkastuksen oikeutta antaa määräyksiä valuuttaturssiriskeistä ja niiden rajoittamisesta suhteessa luottolaitoksen omiin varoihin. Pykälän 2 momenttia esitetään muutettavaksi siten, että rahoitustarkastus voi antaa määräyksiä valuuttaturssiriskien lisäksi myös korkoriskistä ja muista markkinariskeistä.

Luottolaitosten riskien seuranta on osa luottolaitosten valvontaa. Valvontavastuu yksittäisen luottolaitoksen toiminnasta on rahoitustarkastuksella. Rahoitustarkastuslain mukaan rahoitusmarkkinoita ja niillä toimivia valvoo Suomen Pankin yhteydessä oleva rahoitustarkastus. Rahoitustarkastus vastaa siten myös luottolaitosten valuuttamääräisen toiminnan riskien sekä muiden markkinariskien seurannasta osana luottolaitoksen valvontaa.

Luottolaitoksen toiminnasta aiheutuvat riskit voidaan jakaa luotto-, markkina- ja likviditeettiriskien sekä operationaaliseen ja strategiseen riskiin. Markkinariski on riski, että luottolaitokselle syntyy tappiota, kun markkinahinta muuttuu esim. korkojen, valuuttakurssien, osakkeiden tai hyödykkeiden hintojen muutoksen seurauksena luottolaitoksen kannalta epäedulliseen suuntaan tai volatiliiteetti kasvaa. Markkinariski on korko-, valuuttakurssi-, osakekurssi- tai muu hintariski. Operationaalisella riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että puutteet informaatio- tai muussa järjestelmässä tai sisäisissä valvontajavarmistusrutiineissa aiheuttavat odottamattomia tappioita. Strategisilla riskeillä tarkoitetaan tilannetta, jossa luottolaitos tekemiensä strategisten valintojen pohjalta toteuttaa toimintapolitiikkaa, joka saattaa pitkällä aikavälillä johtaa luottolaitoksen kannattavuuden tai vakavaraisuuden vaarantumiseen. Toimintapolitiikan määrittäminen on luottolaitoksen johdon vastuulla.

Luottoriskiä rajoittavat osaltaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 69 §, 70 § sekä 71 §, joissa on säädökset asiakasriskejä koskevista rajoituksista. Maksuvalmiutta eli likviditeettiä koskevia määräyksiä rahoitustarkastus voi antaa luottolaitoslain 66 §:n perusteella. Sen sijaan markkinariskistä ja operationaalisesta riskistä ei luottolaitoslaissa ole 68 §:ään sisältyvää yleismääräystä yksityiskohtaisempia rajoituksia.

Voimassa olevan luottolaitostoiminnasta annetun lain 68 § sisältää yleissäännöksen luottolaitoksen, omistusyhteisön ja niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen riskienhallinnasta. Säännöksen mukaan luottolaitos, omistusyhteisö tai niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa luottolaitoksen tai konsolidointiryhmän vakavaraisuudelle. Säännös edellyttää lisäksi, että luottolaitoksella, omistusyhteisöllä ja niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä tulee olla toimintaansa nähden riittävät riskien valvontajärjestelmät. Pykälässä asetetaan luottolaitoksille yleinen velvollisuus suojautua riskeiltä. Vaikka pankkitoiminnan olennainen osa on riskien ottaminen, tulee riskinottoa rajoittaa siten, että esimerkiksi suuretkaan koron tai valuuttakurssin muutokset eivät aiheuta olennaista vaaraa pankin kannattavuudelle ja vakavaraisuudelle. Talletuspankilain perusteluissa jo todettiin, että sisäisiä rajoituksia määrättäessä on kiinnitettävä huomiota siihen, että rajoitukset asetetaan pankin koko toiminnasta aiheutuvalla riskillä eikä ainoastaan yksittäisten instrumenttien aiheuttamalle riskille.

Luottolaitosten toiminnan terveen kehityksen turvaaminen nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä edellyttää, että luottolaitokset itse kiinnittävät aikaisempaa suurempaa huomiota siihen, että niiden riskinotto on suhteessa riskinkantokykyyn ja että niiden riskienhallintajärjestelmiä kehitetään toimintaympäristön muutosten asettamien vaatimusten mukaisesti. Koska yksittäisten luottolaitosten liiallinen riskinotto tai puutteet riskienhallintajärjestelmissä ja niistä aiheutuvat tappiot saattavat toteutuessaan kuitenkin aiheuttaa häiriöitä rahoitusmarkkinoilla tai jopa vaarantaa koko rahoitusjärjestelmän vakauden on erityisen tärkeää, että rahoitustarkastuksen toimivaltuuksia lisätään nyt myös luottolaitosten markkinariskien alueella.

Rahoitustarkastuksen määräysten ja ohjeiden antamisen tulee kussakin tapauksessa perustua viranomaiselle asianmukaisessa järjestyksessä annettuun toimivaltaan. Säännöksessä annetaan rahoitustarkastukselle oikeus antaa määräyksiä pykälän 1 momentissa tarkoitetuista valvontajärjestelmistä samoin kuin se antaa rahoitustarkastukselle oikeuden antaa määräyksiä luottolaitoksen ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen valuuttakurssi- ja korkoriskistä sekä muista markkinariskeistä sekä asettaa näille riskeille rajoituksia suhteessa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän omien varojen määrään.

Rahoitustarkastuksen säännöksen perusteella antamat määräykset ovat viranomaisten määräyksiä ja ohjeita koskevista toimenpiteistä annetussa laissa (573/89) tarkoitettuja määräyksiä. Kaikkia valvottavia koskevat yleiset määräykset voivat sisältää mm. ris-

kienseuranta- ja informaatiojärjestelmiltä sekä luottolaitoksen sisäiseltä valvonnalta edellytettävät vähimmäisvaatimukset samoin kuin valuutta-, korko- ja muita markkinariskejä koskevat omiin varoihin suhteutetut rajat. Rahoitustarkastus voisi uuden säännöksen perusteella asettaa siten rajoituksia esimerkiksi luottolaitosten ja niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen valuutta-asemalle samoin kuin korkojen ja osakkeiden hintojen muutoksista syntyville potentiaalisille tappioille.

Säännös antaa mahdollisuuden asettaa markkinariskejä koskevia rajoituksia luottolaitosten lisäksi sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle. Tämä on tärkeää sen varmistamiseksi, että valvonta voidaan hoitaa mahdollisimman kattavasti ja siten, että asetettujen rajoitusten kiertäminen ei ole mahdollista.

Sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun direktiivin mukaan luottolaitoksen tulee kattaa koko toiminnasta syntyvä valuuttakurssiriski luottolaitoksen omilla varoilla. Tätä vastaava säädös sisältyy 78b §:ään. Direktiivin mukaan valuuttakurssiriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä voidaan laskea kolmella vaihtoehtoisella tavalla. Yksinkertaisimmassa peruslaskelmassa omien varojen vaatimus lasketaan vain siltä osin kuin laskelman mukainen valuuttakurssiriski ylittää 2 % luottolaitoksen omista varoista. Peruslaskelman mukainen kokonaisnettovaluutta-positio, jonka perusteella omien varojen vaatimus lasketaan, ei kuitenkaan mittaa riskiä, sillä siinä valuutat lasketaan samalla painolla yhteen.

Sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun direktiivin mukaan luottolaitoksen tulee laskea arvopapereiden positioriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä. Positioriski jakautuu yleisriskiin ja erityisriskiin. Yleisriskillä tarkoitetaan markkinoiden yleisestä kehityksestä aiheutuvaa riskiä eli markkinariskiä ja erityisriskillä sijoituskohteen liikkeeseenlaskijasta tai johdannaissovimuksen kohde-etuuden liikkeeseenlaskijasta aiheutuvaa riskiä. Yleisriski lasketaan erikseen niiden kaupankäyntivarastoon luettavien erien osalta, joiden arvo muuttuu korkojen muuttuessa ja vastaavasti erikseen niiden erien osalta, joiden arvo muuttuu osakkeiden hintojen muuttuessa. Koron muutokselle alttiina olevien kaupankäyntivarastoon luettavi-

en erien yleisriski voidaan direktiivin mukaan laskea kolmella eri vaihtoehtoisella tavalla. Lisäksi luottolaitos voi käyttää omaa mallia kyseisten erien yleisriskin laskemiseen, mikäli mallin laskema omien varojen vaatimus on aina vähintään yhtä suuri kuin direktiivin mukaan laskettu omien varojen vaatimus. Osakkeiden muutokselle alttiina olevien kaupankäyntivarastoon luettavien erien yleisriski voidaan direktiivin mukaan laskea vain yhdellä tavalla. Toisin kuin valuuttakurssiriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä, lasketaan osakkeiden hintojen ja korkojen muutoksesta aiheutuvan riskin kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä ainoastaan kaupankäyntivarastoon luettaville erille. Sen sijaan muun toiminnan osalta ei kyseisille riskeille lasketa omien varojen vaatimusta. Kuitenkin myös luottolaitoksen muusta toiminnasta voi aiheutua sekä korkoriskiä että osakkeiden hinnan muutoksesta aiheutuvaa riskiä.

Riskiraja voidaan asettaa suhteessa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän omiin varoihin, sillä omien varojen voidaan katsoa mittaavan luottolaitoksen riskinkantokykyä.

Valuuttakurssiriskille ja muille markkinariskeille asetettu luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän omiin varoihin suhteutettu raja koskisi tiettyä valvottavaryhmää kuten esim. talletuspankkeja ja niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvia yrityksiä. Mikäli rahoitustarkastus asettaa markkinariskeille rajoituksia, on tärkeää, että rajoitus perustuu samoihin periaatteisiin kuin sen valvottavaryhmän osalta, jota riskiraja koskee. Tämän vuoksi rahoitustarkastus asettaessaan rajoja luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen valuuttakurssi- ja korkoriskeille sekä muille markkinariskeille määrittelee sen laskentatavan, jolla kyseistä riskiä mitataan verrattaessa toteutunutta riskiä suhteessa rahoitustarkastuksen asettamaan riskirajaan. Rahoitustarkastuksen määrittelemää riskirajan laske- misessa käytettävää riskin laskentatapaa ei sen sijaan edellytetä käytettäväksi luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen omissa sisäisissä riskilaskelmissa.

69 §. *Asiakasriskien ilmoittaminen.* Pykälän 3 momentissa määritellään suuren asiakasriskin käsite. Asiakasriskin suuruutta arvioidaan suhteessa luottolaitoksen omiin varoihin. Asiakasriskiä, joka on yli 10% luottolaitoksen omista varoista, pidetään suurena

asiakasriskinä. Sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun direktiivin mukaisesti luottolaitoksen saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset erät jaetaan kaupankäyntivarastoon ja muuhun toimintaan kuuluviin. kaupankäyntivarastoon kuuluvien erien asiakasriski lasketaan eri tavalla kuin muuhun toimintaan kuuluvien erien asiakasriski.

Myös omiin varoihin luettavat erät ovat erilaiset arvioitaessa Kaupankäyntivarastoon sisällyttämättömien erien asiakasriskejä ja arvioitaessa koko toiminnan asiakasriskejä. Tässä kohdin viitataan vain asiakasriskin suhteesta omiin varoihin ja omien varojen sisältö määrätty kummassakin tilanteessa 72 §:ssä olevien omia varoja koskevien säännösten mukaisesti. Pykälän kolme momentista oleva viittaus muutetaan viittaukseksi 72—75 §:ään.

70 §. *Asiakasriskejä koskevat rajoitukset.* Asiakasriskejä koskevaa rajoitusta ei ole tarpeellista soveltaa samaan konsolidointiryhmään kuuluihin yrityksiin, koska ne kuuluvat konsolidoidun valvonnan piiriin. Palveluyrityksen lisääminen konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten joukkoon edellyttää palveluyrityksen lisäämistä myös tähän pykälään. Pykälän 4 momentissa säädetty poikkeus olla soveltamatta, mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty koskee myös asiakasyhteisöä, joka on samaan konsolidointiryhmään kuuluva palveluyritys.

71 §. *Konsolidointiryhmän asiakasriskit.* Pykälän 1 momentissa puhutaan konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten asiakasriskistä. Palveluyrityksen lisääminen konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten joukkoon edellyttää palveluyrityksen sisällyttämistä myös pykälän 1 momenttiin. Konsolidointiryhmän suurten asiakasriskien ilmoitusvelvollisuus koskee sekä omistusyhteisöä että luottolaitosta, jolla on toiseen luottolaitokseen, rahoituslaitokseen tai palveluyritykseen 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräysvalta.

72 §. *Omien varojen vähimmäismäärä.* Pykälän otsikko muutetaan omien varojen vähimmäismääräksi. Pykälässä säännellään vakavaraisuussuhteen lisäksi luottolaitokselta jatkuvasti vaadittavaa omien varojen kiinteää vähimmäismäärää. Pykälän otsikko omien varojen vähimmäismäärä kuvaan pykälän sääntelyä ehdotettujen muutosten jälkeen.

Pykälän 1 momentissa säännellään luottolaitoksen vakavaraisuuden turvaamiseksi

vaadittavaa omien varojen määrää. Luottolaitoksen omien varojen määrän on oltava suhteessa riskeihin, jotka sisältyvät luottolaitoksen saamisiin, sijoituksiin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin vähintään niin suuri kuin tässä luvussa säädetään. Luottolaitoksen saamiseen, sijoitukseen tai taseen ulkopuoliseen sitoumukseen sisältyvällä riskillä tarkoitetaan kustakin erästä aiheutuvaa tämän luvun mukaisesti laskettua riskiä. Riskin laskentasaännökset ovat erilaiset kaupankäyntivarastoon luettavien erien osalta ja muun toiminnan osalta niillä luottolaitoksilla, jotka joutuvat soveltamaan kaupankäyntivarastoon sisältyvien erien osalta sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetussa direktiivissä määriteltyjä omien varojen laskentatapoja.

Pykälän uudessa 2 momentissa on luottolaitokselta jatkuvasti vaadittavaa omien varojen kiinteää vähimmäismäärää. Säännös vastaa aikaisempaa 13 §:n 2 momenttia.

Pykälän nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi.

Pykälän 4 momentissa säädetään jäljempänä 74 a §:ssä määriteltyjen omien varojen huomioimisesta omien varojen vähimmäisvaatimuksia laskettaessa ja asiakasriskejä katettaessa. Omiin varoihin saadaan lukea jäljempänä 78a ja 78b §:ssä tarkoitettujen markkinariskien omien varojen vaatimuksen kattamiseksi ensi- ja toissijaisten omien varojen lisäksi sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun neuvoston direktiivin mukaisesti mainitun direktiivin liitteen V mukaiset erät (ns. Tier III). Nämä erät määritellään lähemmin jäljempänä 74 a §:ssä. Vastaavasti nämä erät saadaan lisäksi ottaa huomioon laskettaessa suuria asiakasriskejä koskevia rajoituksia sellaisten asiakkaiden osalta, joiden suuriin asiakasriskeihin sisältyy kaupankäyntivarastoon luettavia erä.

74a §. *Muut omat varat.* Lainkohdassa tarkoitettuja erä ovat sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun neuvoston direktiivin mukaisesti mainitun direktiivin liitteessä V tarkoitettut kaupankäyntivaraston nettotuotot ja direktiivissä säädetyn ehdoin velkasitoumukset, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.

Kaupankäyntivaraston nettotuotoiksi voidaan lukea kaupankäyntivaraston realisoitumaton arvonnousu ja sellaiset kaupankäyntivarastoon luetuista eristä saadut korko-

osinko- ja muut sellaiset tuotot, jotka eivät sisälly ensisijaiseksi omaksi pääomaksi luetta-vaan vapaaseen omaan pääomaan. Tällaisia eriä olisivat lähinnä tilikauden aikana kertyneet tilintarkastamattomat tuotot.

Lainkohdan mukaisina velkasitoumuksina voidaan hyväksyä tavallisia velkoja huonommassa etuoikeusasemassa olevat vakuudettomat velkasitoumukset (debentuurit), joiden juoksuaika on vähintään kaksi vuotta ja joiden takaisinmaksu eräpäivänä on kielletty, jos se johtaisi lakisääteiseen vakavaraisuussuhteen alittumiseen. Lisäksi tällaisten erien enimmäismäärä on direktiivin mukaan rajoitettu 150 prosenttiin siitä ensisijaisten omien varojen määrästä, joka luottolaitoksella on käytettävissä sen jälkeen, kun jäljempänä 78 §:ssä tarkoitettu luottoriskin kattamiseksi tarvittavien omien varojen vähimmäisvaatimus on täytetty.

Direktiivin yksityiskohtaisten säännösten voimaansaattamiseksi rahoitustarkastus antaa tarkempia määräyksiä lainkohdassa tarkoitettujen erien sisällöstä ja niiden määrän rajoittamisesta suhteessa ensisijaisiin omiin varoihin.

76 §. *Saamisen ja sijoitusten riskiryhmittely.* Voimassa oleva pykälä sisältää luottolaitoksen saamisen ja sijoitusten riskiryhmittelyn. Pykälän 1 momentin I ryhmän 5 kohtaan luetaan Euroopan yhteisöiltä olevat saamiset ja saamiset, joiden vakuutena on Euroopan yhteisöjen liikkeeseenlaskemia arvopapereita. Nyt kohtaan lisätään myös Euroopan yhteisöjen takamaat saamiset. Näihin saamisiin ei liity luottolaitoksen toiminnan kannalta mainittavia riskejä. Säännös vastaa Euroopan yhteisöjen komission asianta 31. toukokuuta 1995 antaman direktiivin (95/15/EY) 2 artiklan sisältöä.

78 §. *Luottoriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrä.* Pykälän otsikko muutetaan luottoriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen määräksi, koska 78a ja 78b §:ssä on vaatimuksia myös muiden riskien kattamiseksi vaadittavista omista varoista. Luottoriskillä tarkoitetaan 76 § mukaisia saamia ja sijoituksia, jotka on kerrottu 78 §:n mukaisilla kyseisestä saamis- ja sijoitusryhmää vastaavilla kertoimilla. Taseen ulkopuolisten sitoumusten luottoriski määräytyy 77 §:n mukaisesti.

78 a §. *Positiioriskin ja selvitys- ja vastapuoliriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä.* Pykälän 1 momentissa asetetaan luottolaitokselle velvollisuus kattaa

2 momentissa määritellyt kaupankäyntivarastosta aiheutuvat positio-, selvitys- ja vastapuoliriskit omilla varoilla.

Pykälän 2 momentissa olevat positio-, selvitys- ja vastapuoliriskin määritelmät vastaavat sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetussa direktiivissä olevia määritelmiä. Luottolaitoksen on laskettava kaupankäyntivarastosta aiheutuva yleis- ja erityisriski sekä merkitäsitoumuksista aiheutuva riski (positioriski). Yleisriskillä tarkoitetaan markkinoiden yleisestä kehityksestä aiheutuvaa riskiä. Erityisriskillä tarkoitetaan arvopaperin liikkeeseenlaskijasta tai johdannaissopimuksen kohdeetuuden liikkeeseenlaskijasta aiheutuvaa riskiä. Lisäksi luottolaitoksen on laskettava kaupankäyntivaraston selvittämättä jääneistä kaupoista aiheutuva riski (selvitysriski) sekä kaupankäyntivarastosta aiheutuva vastapuolen maksukyvyttömyydestä johtuva riski (vastapuoliriski).

Selvittämättä jääneillä kaupoilla tarkoitetaan sellaisia kaupankäyntivarastoon luettavia arvopapereita koskevia kauppia, jotka ovat selvittämättä sovitun toimituspäivän jälkeen. Tällöin kaupalla ei kuitenkaan tarkoiteta takaisinostosopimuksia ja takaisinmyyntisopimuksia eikä arvopapereiden lainaksi antamista tai ottamista.

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan vastapuolen maksukyvyttömyydestä johtuvaa riskiä. Kaupankäyntivarastosta aiheutuva vastapuoliriski lasketaan luottokauppojen osalta. Luottokaupoilla tarkoitetaan sellaisia kauppia, joissa luottolaitos on maksanut kaupankäyntivarastoon luettavan erän ennen kuin se on vastaanottanut sen tai luottolaitos on luovuttanut kaupankäyntivarastoon luettavan erän ennen kuin se on saanut siitä maksun. Lisäksi vastapuoliriski lasketaan takaisinostojen -myyntisopimusten sekä arvopapereiden lainaksi antamista ja ottamista koskevien sopimusten osalta silloin, kun sopimukset koskevat kaupankäyntivarastoon kuuluvia arvopapereita. Lisäksi vastapuoliriski lasketaan kaupankäyntivarastoon luettavien vakiomattomien johdannaissopimusten osalta samoin kuin kaupankäyntivarastoon luettavista eristä aiheutuvien palkkio-, komissio-, osinko- ja muiden vastaavien saamisen osalta.

Pykälän 3 momentissa määritellään positiioriskin sekä selvitys- ja vastapuoliriskin kattamiseksi luottolaitokselta vaadittava omien varojen määrä. Rahoitustarkastus antaa

määräykset positionriskin sekä selvitys- ja vastapuoliriskien laskemisesta sekä näiden riskien kattamiseksi vaadittavasta omien varojen määrästä. Rahoitustarkastuksen antamien määräysten tulee perustua sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävyydestä annettuun direktiiviin. Rahoitustarkastuksen antamissa määräyksissä otetaan huomioon komission tulkinnat direktiivin sisällöstä. Tässä pykälässä tarkoitettujen riskien kattamiseksi asetetut omien varojen vaatimukset tulevat sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa on omien varojen vaatimuksista säädetty.

Direktiivin sääntely positio-, selvitys- ja vastapuoliriskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrästä on uutta ja erittäin teknisenä hankalaa sääntelyä. Lisäksi on tarpeellista mahdollistaa Euroopan Yhteisöjen direktiivin säännöksistä tekemien tulkintojen joustava seuraaminen. Näillä perusteilla tässä pykälässä tarkoitettujen riskien kattamiseksi vaadittavaa omien varojen määrää koskeva sääntely jätetään rahoitustarkastuksen antamien määräysten varaan.

78 b §. *Valuuttakurssiriskin ja muiden riskien kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä.* Pykälän 1 momentissa asetetaan luottolaitokselle velvollisuus kattaa 2 momentissa tarkoitetut valuuttakurssi- ja muut riskit omilla varoilla.

Pykälän 2 momentissa olevat valuuttakurssiriskin sekä muiden vastaavien riskien määritelmät vastaavat sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävyydestä annetussa direktiivissä olevia määritelmiä. Luottolaitoksen on laskettava koko toiminnasta aiheutuva valuuttakurssiriski sekä muut luottolaitostoiminnasta annetun lain yhdeksännessä luvussa tarkoitettuihin riskeihin rinnastettavat riskit (muut vastaavat riskit).

Valuuttakurssiriskillä tarkoitetaan riskiä, että luottolaitokselle syntyy tappiota valuuttakurssien muuttuessa luottolaitoksen kannalta epäedulliseen suuntaan. Muilla vastaavilla riskeillä tarkoitetaan luottolaitosten vakavaraisuussuhteesta annetussa direktiivissä ja sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävyydestä annetussa direktiivissä tarkoitettuihin riskeihin rinnastettavia riskejä. Tämän mukaisesti muita vastaavia riskejä ovat mm. hyödykkeiden hintojen muutoksista aiheutuvat riskit. Direktiivin mukaan muut vastaavat riskit on katettava riittävällä määrällä omia varoja.

Pykälän 3 momentissa määritellään valuut-

takurssiriskin sekä muiden riskien kattamiseksi luottolaitokselta vaadittava omien varojen määrä. Rahoitustarkastus antaa määräykset valuuttakurssiriskin sekä muiden vastaavien riskien laskemisesta sekä näiden riskien kattamiseksi vaadittavasta omien varojen määrästä. Rahoitustarkastuksen antamat määräykset perustuvat sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävyydestä annettuun direktiiviin. Rahoitustarkastuksen antamissa määräyksissä otetaan huomioon komission tulkinnat direktiivin sisällöstä. Tässä pykälässä tarkoitettujen riskien kattamiseksi asetetut omien varojen vaatimukset tulevat sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa on omien varojen vaatimuksista säädetty.

Direktiivin sääntely valuuttakurssiriskien sekä muiden riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrästä on uutta ja erittäin teknisenä hankalaa sääntelyä. Lisäksi on tarpeellista mahdollistaa Euroopan Yhteisöjen direktiivin säännöksistä tekemien tulkintojen joustavan seuraaminen. Näillä perusteilla tässä pykälässä tarkoitettujen riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrää koskeva sääntely jätetään rahoitustarkastuksen antamien määräysten varaan.

78 c §. *Kaupankäyntivarastosta aiheutuvat poikkeukset.* Kaupankäyntivarastoon luettaviin eriin sisältyvien riskien laskenta eroaa luottolaitoksen muuhun toimintaan kuuluihin eriin sisältyvien riskien laskennasta.

Pykälän 1 momentissa säädetään kaupankäyntivarastoon kuuluville erille poikkeuksia, jotta kaupankäyntivarastoon luettavia eriä ei laskettaisi kahteen kertaan omien varojen vaatimusta laskettaessa. Kaupankäyntivarastoon luettaviin eriin ei sovelleta 76 §:n mukaista saamisten ja sijoitusten eikä 77 §:n mukaista taseen ulkopuolisten sitoumusten riskiryhmittelyä. Kaupankäyntivarastoon luettaviin eriin sisältyvä luottoriski muodostaa osan 78a §:n mukaisesta positionriskistä ja tulee siinä yhteydessä huomioon otetuksi.

Pykälän 2 momentissa säädetään, että kaupankäyntivarastoon luettavien erien asiakasriski lasketaan rahoitustarkastuksen tarkemmin määräämällä tavalla. Vastaavasti näitä eriä ei oteta huomioon laskettaessa muun toiminnan asiakasriskiä. Muun toiminnan asiakasriskiä verrataan ensi- ja toissijaisiin omiin varoihin. Asiakasriskiä, johon on lisätty myös kaupankäyntivarastoon luettavien erien asiakasriski verrataan ensi- ja toissijaisiin omiin varoihin lisättyä 74a §:n mu-

kaisilla muilla omilla varoilla.

Pykälän 3 momentissa annetaan rahoitustarkastukselle oikeus myöntää luottolaitokselle poikkeuslupa olla soveltamatta kaupankäyntivarastoon luettavien erien osalta erityisiä riskien laskentasääntöjä. Poikkeuslupan saanut luottolaitos laskee nykyiseen tapaan kaikkien erien luottoriskin 76 § ja 77 §:n mukaista riskiryhmittelyä noudattaen ja asiakasriskit 69 §:n mukaisesti. Näiden luottolaitosten osalta kaupankäyntivarastoa koskeva sääntely ei aiheuta muutoksia omia varoja ja vakavaraisuutta koskevaan sääntelyyn. Sen sijaan 78b §:n mukainen valuuttakurssiriskeistä ja muista riskeistä aiheutuva omien varojen vaatimus koskee kaikkia luottolaitoksia ja niiden koko toimintaa.

Pykälän 4 momentissa on säännökset poikkeuslupan myöntämisen edellytyksistä. Rahoitustarkastus voi myöntää poikkeuslupan, jos kaupankäyntivaraston arvo ei pysyvästi ylitä viittä sadasosaa eikä koskaan kuutta sadasosaa viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä. Lisäksi samankaltaisesti pitää myös alittaa kiinteät markkamäärät eli kaupankäyntivaraston arvo ei saa pysyvästi ylittää 15 miljoonaa ecua vastaavaa markkamäärää tai 100 miljoonaa markkaa eikä koskaan 20 miljoonaa ecua vastaavaa markkamäärää tai 140 miljoonaa markkaa.

Edellä 3 momentissa tarkoitettun poikkeuslupan saanut luottolaitos joutuu kuitenkin jatkuvasti seuraamaan, että se täyttää luvan myöntämiseksi asetetut edellytykset. Poikkeuslupan voimassaolo päättyy, jos luottolaitos ei enää täytä luvan myöntämiseksi asetettuja edellytyksiä.

79 §. *Konsolidointiryhmän omien varojen vähimmäismäärä.* Pykälän 1 momenttiin lisästään palveluyritys. Palveluyrityksen sisällyttäminen konsolidoituun valvontaan edellyttää palveluyrityksen lisäämistä myös konsolidointiryhmän omien varojen vähimmäismäärää koskevaan sääntelyyn.

Pykälän 2 momentissa on säännös markkinariskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen laskemisesta konsolidointiryhmän osalta. Kaupankäyntivarastoon sisältyvistä eristä aiheutuvan selvitys- ja vastapuoliriskin kattamiseksi vaadittava konsolidoitujen omien varojen määrä lasketaan soveltamalla konsernitilinpäätöksen laatimisessa noudatettavia periaatteita.

Pykälän 3 momentissa säädetään, että kau-

pankäyntivarastoon sisältyvistä eristä aiheutuvan positioriskin sekä koko toiminnasta aiheutuvan valuuttakurssiriskin sekä muiden vastaavien riskien kattamiseksi vaadittava konsolidoitujen omien varojen määrä saadaan laskemalla yhteen näiden riskin kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä kulkakin konsolidointiryhmään kuuluvalta yritykseltä. Tämä vastaa sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävyydestä annettua direktiiviä. Rahoitustarkastuksen antamissa määräyksissä otetaan huomioon direktiivin määräykset ja komission tulkinnat direktiivin sisällöstä.

80 §. *Omien varojen kartuttamisvelvollisuus.* Säännöksen sanamuotoa muutetaan vastaamaan 72 §:ään tehtyjä muutoksia. Edellä 72 §:ssä säännellään omien varojen suhteellista ja kiinteää vähimmäismäärää. Näiden lisäksi luottolaitoksella on oltava omia varoja markkinariskien kattamiseksi. Kaikki luottolaitoksen omia varoja koskevat vaatimukset on keskitetty yhteen lukuun, joten 13 §:n 3 momentissa ollutta erillistä säännöstä ei enää tarvita.

Pykälässä säännellään menettelyä tilanteessa, jossa luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän omat varat vähenevät alle edellä tässä luvussa säädetyn vähimmäismäärän. Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että näissä tilanteissa luottolaitoksella ja omistusyhteisöllä on välitön ilmoitusvelvollisuus rahoitustarkastukselle. Ilmoittamisen lisäksi luottolaitoksen tai omistusyhteisön on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen määrän nostamiseksi säädetylle tasolle tai toimiluvanvaraisen toiminnan lopettamiseksi. Rahoitustarkastuksen on asetettava joko määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän omia varoja koskeva vaatimus on täytettävä, tai esitettävä valtiovarainministeriölle luottolaitoksen toimiluvan peruuttamista. Määräajan asettaminen ei estä luottolaitoksen toimiluvan 12 §:n mukaista peruuttamista.

94 §. *Salassapitovelvollisuus.* Pykälässä säännellään luottolaitostoiminnassa ja siihen liittyen saatujen tietojen salassapitovelvollisuudesta.

Pykälän 1 momentissa säännellään salassapitovelvollisia ja salassa pidettävien tietojen laajuutta. Uudessa 3a §:ssä otetaan käyttöön palveluyrityksen käsite, joten salassapitovelvollisuus ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan myös luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan palveluyri-

tyksen toimielimen jäseniä ja varajäseniä sekä sen palveluksessa olevia. Palvelu-ryityksen hoitamat tehtävät ovat yleensä luonteeltaan sellaisia, että niiden palveluksessa olevat joutuvat käsittelemään luottolaitoksen asiakkaiden salassa pidettäviä tietoja. Palvelu-ryityksen toimintoja voi olla esimerkiksi tietotojen käsittely- ja tietotekniikkapalveluiden tuottaminen luottolaitokselle tai luottolaitoksella vakuutena olleen omaisuuden hankkiminen ja hallinta.

Palvelu-ryityksillä voi olla myös muita asiakkaita kuin luottolaitoksia tai niiden asiakkaita. Muita asiakkaita koskevia tietoja ei ole tarpeellista saattaa tässä pykälässä tarkoitetun salassapitovelvollisuuden alaisuuteen. Palvelu-ryityksen hoitaessa muita kuin luottolaitoksen toimintaa tukevia tehtäviään sovelletaan yleisiä liiketoiminnassa noudatettavia salassapitoperiaatteita.

Salassapitovelvollisuus koskee luottolaitoksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevia asioita sekä liike- ja ammatillisuuksia. Muulla toimintaan liittyvällä henkilöllä tarkoitetaan luonnollista tai oikeushenkilöä, joka esimerkiksi on käynyt neuvotteluja luottolaitoksen kanssa niiden kuitenkaan johtamatta asiakassuhteeseen tai on muutoin antanut omista asioistaan tietoja sen kuitenkaan liittymättä omaan asiakassuhteeseensa. Tässä pykälässä tarkoitettu salassapitovelvollisuus koskee tietoja, jotka on saatu luottolaitoksen liiketoimintaan liittyneenä.

Vastaavasti luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella voi olla myös omia luottolaitoksen toimintaan liittymättömiä asiakkaita. Luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen osalta tässä pykälässä määritelty salassapitovelvollisuus koskeen myös vain luottolaitoksen asiakkaiden tai sen toimintaan liittyvien muiden henkilöiden taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevia asioita sekä liike- ja ammatti salaisuuksia. Tämä täsmennys supistaa konsolidointiryhmään kuuluvien rahoituslaitosten osalta tässä pykälässä tarkoitettua salassapitovelvollisuuden alaa. Tässä pykälässä säännelty salassapitovelvollisuus ei koske näiden yritysten sellaisia omia asiakkaita, jotka eivät ole yhteydessä luottolaitoksen toimintaan.

Pykälän 2 ja 3 momenttiin lisätään vastaavasti palvelu-ryitys.

94a §. *Tietojen luovuttaminen luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle.* Uudessa pykälässä ehdotetaan salassapitovelvollisuuden poikkeusta, joka mahdollistaisi nykyistä laajemmin tietojen luovuttamisen luottotietorekisteriin. Luottolaitokselle ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitokselle on ehdotettu oikeutta luottolaitostoiminnasta annetussa laissa olevan salassapitosäännöksen estämättä luovuttaa asiakkaan voimassa olevista luottosopimuksista ja takaussitoumuksista tarpeelliset tiedot luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle. Tarpeellisia tietoina pidetään tietoja sopimusten yksilöimiseksi ja sitoumusten vastuun määrittämiseksi.

Luotonhakijan ja luotonantajan edunmukaista on pyrkiä selvittämään ennalta luotonhakijan vastuusitoumusten määrä ja hänen kykynsä ja mahdollisuutensa hoitaa haettua luottoa. Myös luotonantajan on tunnettava vastuuta ylivelkaantumisen ehkäisemisestä ja pidättäydyttävä luoton myöntämisestä, jos luotonantaja havaitsee, että luoton myöntäminen voi aiheuttaa hakijalle taloudellisia vaikeuksia. Luotonantajalta vaadittavaa huolellista luottokelpoisuusarviointia tehostaa osaltaan se, että luotonantajalla on mahdollisuus saada luottokelpoisuuden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot.

Luottokelpoisuuden arvioinnilla on merkitystä myös takaajalle ja toisen velasta pantin antavalle henkilölle. Kauppakaaren 10 luvun mukaan luotonantajan on kerrottava tässä laissa olevien salassapitosäännösten estämättä vakuuden antajalle luotonhakijan maksukykyyn liittyviä tietoja. Luotonantajan mahdollisuus saada luotonhakijan maksukykyystä kattavampia tietoja parantaa vastaavasti myös vakuuden antajien mahdollisuutta saada tietoja ja siten edellytyksiä arvioida omaa vastuuriskiänsä.

97a §. *Valuutanvaihtoa harjoittavat rahoituslaitokset.* Luottolaitostoiminnasta annetun lain 95-97 §:ssä säännellään rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämistä. Sääntely koskee luottolaitoksia ja niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvia rahoituslaitoksia.

Konsolidointiryhmän ulkopuolisten rahoituslaitosten osalta sääntelyä ei ole ollut. Yhteisömuodossa toimivat valuutanvaihtopisteet ovat rahoituslaitoksia. Nyt sääntely laajennetaan pykälän 1 momentissa koskemaan konsolidointiryhmien ulkopuolisia rahoituslaitoksia, jotka harjoittavat valuutanvaihtoa.

Sääntelylle on tarvetta, koska valuutanvaihtoa voidaan käyttää yhtenä keinona häivyttää rahojen rikollista alkuperää. Valuutanvaihtoa harjoittavien rahoituslaitosten on noudatettava asiakkaiden tunnistamisessa ja tunnistustietojen säilyttämisessä 95 §:n säännöksiä. Myös 96 §:ssä määritelty huolellisuusvelvoite epäilyttävien liiketoimien yhteydessä koskee valuutanvaihtoa harjoittavia rahoituslaitoksia. Vastaavasti 97 §:ssä oleva vahingonkorvausvelvoitteen rajoittamista koskeva sääntely ulottuu valuutanvaihtoa harjoittavaan rahoituslaitokseen sekä sen puolesta toimineisiin. Rahoitustarkastuksen antamat 95—97 §:n sisältöä koskevat määräykset ja ohjeet koskevat myös valuutanvaihtoa harjoittavia rahoituslaitoksia.

Saattamalla valuutanvaihtoa harjoittavien rahoituslaitosten toiminta ilmoituksenvaraiseksi ja tämän lain 95—97 §:n säännösten alaiseksi pyritään estämään näiden laitosten käyttäminen rahan rikollisen alkuperän häilyttämistarkoituksiin.

Pykälän 2 momentissa säännellään rahoituslaitoksen valuutanvaihtotoiminnan aloittamiseen liittyvää ilmoitusmenettelyä. Rahoituslaitoksilta, jotka harjoittavat valuutanvaihtoa ei ole tarvetta edellyttää toimilupaa, vaan niiden osalta riittää kevyempi ilmoittamismenettely. Valuutanvaihtoa harjoittavista rahoituslaitoksista ei tule rahoitustarkastuksen valvottavia. Rahoitustarkastuksen valvonta rajoittuu niiden osalta rahanpesun estämiseksi annettujen säännösten noudattamisen valvontaan ja niihin keinoihin, joita se voi kohdistaa muihin kuin valvottaviinsa.

Rahoituslaitoksen on tehtävä rahoitustarkastukselle ilmoitus ennen valuutanvaihtotoiminnan aloittamista. Ilmoituksessa on oltava tiedot yhteisön johdosta, omistajista ja toimipaikoista. Ilmoitukseen on liitettävä myös yhteisön toimintasuunnitelma sekä yhteisöä koskeva täydellinen ote kaupparekisteristä, johon sisältyvät yhtiöjärjestys tai säännöt. Rahoitustarkastus pitää luetteloa ilmoituksen tehneistä rahoituslaitoksista, mutta ne eivät kuulu rahoitustarkastuksen valvottaviin.

Pykälän 3 momentissa asetetaan ilmoituksen tehneelle rahoituslaitokselle velvollisuus ilmoittaa muutoksista rahoitustarkastukselle. Rahoituslaitoksen on viipymättä ilmoitettava rahoitustarkastukselle, jos 2 momentissa taroitetuissa tiedoissa tapahtuu muutoksia.

100 §. *Salassapitovelvollisuuden rikkominen.* Pykälässä viitataan salassapitovelvollisuuden rikkomisen osalta rikoslain 38 luvun

1 ja 2 §:ään.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi rangaistussäännös 96 §:n 2 momentissa säädetyn kiellon rikkomisesta. Luottolaitostoiminnasta annetun lain 96 §:ssä säädetään luottolaitoksen ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen velvollisuudesta ilmoittaa rahoitustarkastukselle, jos sillä on syytä epäillä asiakkaan liiketoimeen sisältyvien varojen laillista alkuperää. Luottolaitoksen ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen palveluksessa oleville on asetettu kieltö, että he eivät saa paljastaa sille, johon epäilyt kohdistuvat tai muulle kolmannelle henkilölle, että rahoitustarkastukselle on tehty ilmoitus liiketoimiin sisältyvien varojen lailliseen alkuperään kohdistuvien epäilyjen vuoksi. Rangaistussäännös koskee myös rahoituslaitoksia, jotka harjoittavat valuutanvaihtoa. Liiketoimista tehdyn ilmoituksen paljastamiseen voi soveltua myös rikoslain 16 luvun 20 §:ssä oleva rikoksen suosimista koskeva säännös.

Rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä annetun direktiivin 14 artiklassa edellytetään, että ne säännökset, joilla estetään luottolaitosten käyttämistä rikollisesta toiminnasta saadun hyödyn alkuperän häivyttämiseen, sanktioidaan. Laista on puuttunut rahoitustarkastukselle tehdyn ilmoituksen salassapitoon velvoittavan säännöksen rikkomista koskeva rangaistussäännös, joka nyt lisätään.

100 a §. *Tunnistamisvelvollisuuden rikkominen.* Pykälässä on rangaistussäännös 95 §:ssä säädetyn tunnistamisvelvollisuuden sekä 97 a §:ssä säädetyn tunnistamistietojen säilyttämistä koskevan velvollisuuden rikkomisesta. Pykälässä säädetään sakkorangaistus sille, joka rikkoo säädetyn asiakkaiden tunnistamisvelvollisuuden tai tunnistamistietojen säilyttämistä koskevan velvollisuuden. Rangaistussäännös koskee myös rahoituslaitoksia, jotka harjoittavat valuutanvaihtoa.

Rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä annetun direktiivin 14 artiklassa edellytetään, että ne säännökset, joilla estetään luottolaitosten käyttämistä rikollisesta toiminnasta saadun hyödyn alkuperän häivyttämiseen, sanktioidaan. Laista on puuttunut asiakkaiden tunnistamisvelvollisuutta ja tunnistustietojen säilytysvelvollisuutta koskevat rangaistussäännökset, mitkä nyt lisätään.

100 b §. *Ilmoitusvelvollisuuden rikkomis-*

nen. Valuutanvaihtoa harjoittavien rahoituslaitosten ilmoitusvelvollisuuden varmistamiseksi pykälässä on rangaistussäännös 97 a §:n 2 ja 3 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden rikkomiselle.

Rahoituslaitokselle on 97 a §:n 2 momentissa säädetty velvollisuus tehdä ilmoitus rahoitustarkastukselle ennen kuin se aloittaa valuutanvaihtotoiminnan harjoittamisen. Ilmoituksessa on oltava tiedot yhteisön johdosta, omistajista ja toimipaikoista. Ilmoitukseen on liitettävä myös yhteisön toimintasuunnitelma sekä yhteisöä koskeva täydellinen ote kaupparekisteristä, johon sisältyvät yhtiöjärjestys tai säännöt.

Samoin pykälän 3 momentissa asetetaan ilmoituksen tehneelle rahoituslaitokselle velvollisuus ilmoittaa myös muutoksista rahoitustarkastukselle.

Pykälässä säädetään sakkorangaistus sille, joka rikkoo 97 a §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai harjoittaa valuutanvaihtoa tekemättä ilmoitusta.

104 §. *Omien varojen vähimmäismäärä.* Pykälän 1—3 momenteissa olevat pykäläviittaukset muutetaan. Pykälässä viitataan 13 §:ssä säädettyyn omien varojen vähimmäisvaatimukseen. Omien varojen vähimmäisvaatimus on siirretty 13 §:n 2 momentista 72 §:n 2 momenttiin, joten tässä pykälässä olevat viittaukset muutetaan vastaavasti.

Voimaantulosäännös. Lakiin on tarpeen lisätä voimaantulosäännös sellaisia rahoituslaitoksia varten, jotka jo lain voimaan tullessa harjoittavat valuutanvaihtoa. Rahoituslaitoksen, joka tämän lain voimaan tullessa harjoittaa valuutanvaihtoa, on kolmen kuukauden kuluessa tämän lain voimaan tulosta tehtävä rahoitustarkastukselle ilmoitus, jossa on tiedot yhteisön johdosta, omistajista ja toimipaikoista. Ilmoitukseen on liitettävä myös yhteisön toimintasuunnitelma sekä yhteisöä koskeva täydellinen ote kaupparekisteristä, johon sisältyvät yhtiöjärjestys tai säännöt. Ilmoituksen sisällöstä säädetään 97 a §:n 2 momentissa. Ilmoitusvelvollisuuden rikkomiseen sovelletaan 100 b §:ssä olevaa rangaistussäännöstä.

1.2. Laki ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta

2 §. *Määritelmät.* Pykälän 2) kohdassa oleva rahoituslaitoksen määritelmä muutetaan

siten, että se vastaa luottolaitostoinnasta annetussa laissa olevaa rahoituslaitoksen määritelmää. Määritelmällä ei kuitenkaan tarkoiteta sijoituspalveluyrityksiä, vaikka ne luetaankin rahoituslaitoksiksi. Euroopan yhteisön sääntely on ulotettu koskemaan arvopaperitoimintoja ja näistä toiminnoista säädetään uudessa sijoituspalveluyrityksistä annettavassa laissa, jolla kumotaan arvopaperinvälitysliikkeistä annettu laki (499/89). Ulkomaisten sijoituspalveluyritysten oikeudesta tarjota sijoituspalveluita Suomessa säädetään omassa laissa, joten niiden osalta noudatetaan omaa erityislainsäädäntöä tässä laissa olevien rahoituslaitoksia koskevien säännösten sijasta.

4 §. *Rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus.* Pykälän 1 momentissa on säännökset ulkomaisen luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen sijoittumis- ja palvelujen tarjoamisoikeudesta. Ulkomaisten sijoituspalveluyritysten oikeudesta tarjota sijoituspalveluita Suomessa säädetään omassa laissa. Euroopan talousalueella on voimassa yhden toimiluvan periaate, jonka perusteella luottolaitos voi harjoittaa toimintaa koko Euroopan talousalueella. Luottolaitoksen toimilupa koituu myös luottolaitoksen vastuulla toimivan rahoituslaitoksen hyväksi. Pykälässä on määritelty rahoituslaitokselle sallittu liiketoiminta viittaamalla luottolaitostoinnasta annetun lain 20 §:ään.

Pykälässä on lueteltu myös ne edellytykset, jotka rahoituslaitoksen on täytettävä, jotta se voi emoyhtiönä olevan luottolaitoksen toimilupa- ja vedoten perustaa sivukonttorin Suomeen tai tarjota palveluita Suomessa. Edellytysten 4) kohdan alkuun on kielellisenä korjauksena lisätty sana "sen". Momentin 5) kohdan konsernivalvonta muutetaan konsolidoiduksi valvonnaksi, joka paremmin vastaa luottolaitosdirektiivien sisältöä. Rahoituslaitoksen on kuuluttava emoyrityksenä olevan luottolaitoksen konsolidoidun valvonnan piiriin. Edellytyksiin lisätään uusi 6) kohta, jossa edellytetään, että rahoituslaitoksen omistavat luottolaitokset pystyvät osoittamaan, että rahoituslaitosta johdetaan vakaasti ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisesti. Säännös vastaa toisen pankkidirektiivin 18 artiklan 2 kohtaa.

Pykälän 2 momentissa annetaan 1 momentin mukaiset edellytykset täyttävän rahoituslaitoksen tytäryhtiönä olevalle rahoituslaitokselle vastaava sijoittumisoikeus ja vapaus

tarjota palveluita. Myös tämän rahoituslaitoksen on täytettävä 1 momentissa asetetut edellytykset. Kysymys on toimintojen yhtiöittämisestä.

6 §. *Rahoitustarkastuksen vastaus.* Pykälästä on puuttunut rahoitustarkastuksen vastaamatta jättämiseen liittyvät vaikutukset, jotka nyt lisätään. Sijoittumisoikeuden toteuttamiseksi säädetään, että sivukonttori voidaan perustaa ja se voi aloittaa toimintansa Suomessa, kun 1 momentissa tarkoitettulle ilmoitukselle säädetty 2 kuukauden määräaika on päättynyt, vaikka rahoitustarkastus ei olisi antanut vastausta. Rahoitustarkastuksen antaessa vastauksen määräajan kuluessa sivukonttori voidaan perustaa heti vastauksen antamisen jälkeen. Säännös vastaa toisen pankkidirektiivin 19 artiklan 5 kohtaa.

7 §. *Toimintaoikeuksien peruuttaminen.* Pykälästä on puuttunut luottolaitoksen Suomessa tapahtuvaan toimintaan kohdistuvista toimenpiteistä ilmoittamista koskeva säännös, joka nyt lisätään. Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava Euroopan talousalueeseen kuuluvan asianomaisen valtion valvontaviranomaiselle etukäteen 1 momentin mukaisista toimenpiteistä. Kiireellisissä tapauksissa voidaan jo ennen ilmoittamista ryhtyä 1 momentin mukaisten toimenpiteiden toteuttamista turvaaviin varotoimenpiteisiin, jotta kielto voi saada merkitystä. Tämä säännös ei vaikuta oikeuteen ehkäistä yleisen edun suojelemiseksi annettujen säännösten vastaista toimintaa tai siitä rankaisemista. Näissä tapauksissa toimenpiteistä on ensi tilassa ilmoitettava Euroopan talousalueeseen kuuluvan asianomaisen valtion valvontaviranomaiselle. Säännös vastaa toisen pankkidirektiivin 21 artiklan 4—7 kohtia.

1.3. Laki rahoitustarkastuslain muuttamisesta

2 §. *Valvottavat.* Pykälä sisältää luettelon niistä rahoitusmarkkinoilla toimivista laitoksista, rahastoista, liikkeistä, yhteisöistä ja muista yrityksistä, jotka ovat rahoitustarkastuslain mukaisia valvottavia. Muuttuneesta lainsäädännöstä johtuen säännöksestä poistetaan talletuspankki ja rahoitustoimintalaissa tarkoitettu luottolaitos ja ne korvataan luottolaitostoinnista annetussa laissa (1607/93) tarkoitettulla luottolaitoksella.

Sijoituspalveluyrityksistä annetulla lailla kumotaan arvopaperinvälitysliikkeistä annettu laki. Myös tästä pykälästä poistetaan ar-

vopaperinvälitysliike ja se korvataan sijoituspalveluyrityksellä. Valvottavien luetteloon lisätään ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalveluja Suomessa annetussa laissa tarkoitettu ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen Suomessa oleva sivuliike ja edustusto. Valvottavien luettelosta poistetaan meklari, koska meklaria luonnollisena henkilönä ei sellaisenaan pidetä valvottavana. Valvonta kohdistuu yhteisöön, jossa meklari toimii. Meklareiden toimintaa valvotaan osana näiden valvottavana olevien yhteisöjen toimintaa.

Teknisenä tarkennuksena muutetaan valvottavana olevan johdannaismarkkinoilla toimivan markkinatakaajan nimitys kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termineillä annetun lain 1 luvun 4 §:ssä tarkoitetuksi markkinatakaajaksi. Samoin teknisenä muutoksena numeroidaan valvottavaluettelo.

8 §. *Rahoitustarkastuksen johtaja.* Pykälässä säädetään rahoitustarkastuksen johtajan tehtävistä. Pykälän 2 momentissa todetaan, että rahoitustarkastuksen toimintaa johtaa ja sen päätökset tekee rahoitustarkastuksen johtaja. Johtajan sijaisena toimii tämän estyneenä ollessa pankkivaltuutettujen tähän tehtävään määräämä rahoitustarkastuksen virkamies. Pykälästä on puuttunut päätösvalan delegoinnin mahdollistava säännös, joka siihen nyt lisätään.

Tämän mukaisesti 4 momentissa säädetään, että johtajalle kuuluvaa ratkaisuvalltaa voidaan työjärjestyksessä antaa myös rahoitustarkastuksen muulle virkamiehelle tai toimenhaltijalle. Tarkemmat määräykset päätösvalan siirtämisestä sisältyisivät Pankkivaltuutettujen vahvistamaan rahoitustarkastuksen työjärjestyksen. Rahoitustarkastuksen johtajalla tulee kuitenkin aina yksittäistapauksessa olla oikeus ottaa asia päätettäväkseen.

3 a luku. Valvontayhteistyö Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaisen kanssa

16 a §. *Markkinariskien valvonta.* Toisessa pankkidirektiivissä on säännös yhteistyöstä markkinariskien valvonnassa. Direktiivin 14 artiklan 3 kohdassa on asetettu kotivaltion ja isäntävaltion valvontaviranomaisille velvollisuus toimia yhteistyössä markkinariskien valvonnassa. Sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetussa direktiivissä on myös osaltaan sään-

nelty markkinariskejä. Pykälässä säädetään rahoitustarkastukselle velvollisuus olla yhteistyössä luottolaitoksen Euroopan talousalueeseen kuuluvan kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa niiden markkinariskien valvonnassa, jotka ovat syntyneet Suomen rahoitusmarkkinoilla suoritetuista toimista. Yhteistyön tarkemmasta sisällöstä ja kummankin valvontaviranomaisen tehtävistä on tarkoituksenmukaista sopia valvontaviranomaisten välillä solmittavissa valvontasopimuksissa.

16 b §. *Suomalaiseen luottolaitokseen kohdistuvat toimenpiteet.* Rahoitustarkastuslaista on puuttunut valvontaviranomaisten yhteistyötä koskevia säännöksiä, joita nyt lisätään. Pykälässä säädetään menettelystä, jos suomalaisen luottolaitoksen Euroopan talousalueelle sijoittunut sivukonttori ei noudata kyseisessä valtiossa voimassa olevia säännöksiä. Vastaava menettely soveltuu tilanteeseen, jossa luottolaitos tarjoaa palveluita Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon. Kun Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomainen on ilmoittanut säännösten noudattamatta jättämisestä rahoitustarkastukselle, sen on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että säännösten vastainen toiminta lopetetaan. Rahoitustarkastuksen on lisäksi ilmoitettava kyseisen valtion valvontaviranomaiselle niistä toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt. Säännös perustuu toisen pankkidirektiivin 21 artiklan 3 kohtaan. Yhteistyön tarkemmasta sisällöstä ja kummankin valvontaviranomaisen tehtävistä on tarkoituksenmukaista sopia valvontaviranomaisten välillä solmittavissa valvontasopimuksissa.

16 c §. *Suomeen sijoittuneen sivukonttorin tarkastaminen.* Rahoitustarkastuslaista on puuttunut Suomessa olevan sivukonttorin tarkastamista koskevat yhteistysäännökset, jotka nyt lisätään.

Pykälän 1 momentin yhteistyötä koskevasa säännöksessä säädetään luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaisen oikeudesta tehdä tarkastuksia Suomessa olevassa sivukonttorissa. Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomainen voi suorittaa itse tai valtuuttamiensa henkilöiden toimesta tarkastuksen kyseisestä valtiosta Suomeen sijoittuneen luotto- tai rahoituslaitoksen sivukonttorissa. Tarkastuksesta on ilmoitettava etukäteen rahoitustarkastukselle. Säännös perustuu toisen pankkidirektiivin 15 artiklan 1 kohtaan.

Pykälän 2 momentissa säädetään rahoitustarkastuksen ja kotivaltion valvontaviranomaisen yhteistyöstä Suomeen sijoittuneen sivukonttorin tarkastamisesta. Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaisen pyynnöstä rahoitustarkastus voi toimivaltansa rajoissa tehdä tarkastuksen tuosta valtiosta Suomeen sijoittuneen luotto- tai rahoituslaitoksen sivukonttorissa. Rahoitustarkastus voi myös muulla tavoin varmistaa sivukonttoria koskevien tietojen oikeellisuuden. Tämä säännös ei kuitenkaan rajoita rahoitustarkastuksella muiden säännösten nojalla olevia oikeuksia tarkastaa Suomessa olevan sivukonttoreiden toimintaa. Säännös vastaa toisen pankkidirektiivin 15 artiklan 2 momenttia. Yhteistyön tarkemmasta sisällöstä ja kummankin valvontaviranomaisen tehtävistä on tarkoituksenmukaista sopia valvontaviranomaisten välillä solmittavissa valvontasopimuksissa.

16 d §. *Ulkomaiseen luottolaitokseen kohdistuvista toimenpiteistä ilmoittaminen.* Ulkomaisen luottolaitosten toiminnasta Suomessa annetun lain 7 §:ssä on säännös toiminnan rajoittamisesta tai kieltämisestä Suomessa ja siihen liittyvästä ilmoittamisesta. Tähän pykälään otetaan ilmoittamista koskevat säännökset niiden tilanteiden osalta, joissa Suomessa toimiva luottolaitos ei ryhdy toimenpiteisiin säännösten vastaisen toiminnan lopettamiseksi. Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaiselle, jos kyseisestä valtiosta Suomeen sijoittuneen luotto- tai rahoituslaitoksen sivukonttorin toiminta on lain tai säännösten vastaista eikä se ole ryhtynyt rahoitustarkastuksen vaatimiin toimenpiteisiin säännösten vastaisen toiminnan lopettamiseksi. Säännös vastaa toisen pankkidirektiivin 21 artiklan 3 kohtaa. Yhteistyön tarkemmasta sisällöstä ja kummankin valvontaviranomaisen tehtävistä on tarkoituksenmukaista sopia valvontaviranomaisten välillä solmittavissa valvontasopimuksissa.

20 §. *Valvontamaksu.* Rahoitustarkastuksen toiminnasta johtuvien kustannusten kattamiseksi on sen valvonnassa olevien suoritettava valvontamaksu.

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopaperien liikkeeseenlaskijoihin kohdistuu jatkuvaa valvontaa mm. tiedonantovelvollisuuden ja sisäpiirin kauppaa rajoittavien säännösten osalta. Liikkeeseenlaskijoilla tarkoitetaan tässä yhteydessä yhteisöjä, jotka ovat saattaneet yleiseen liikkeeseen arvopa-

pereita. Valvonta suoritetaan jälkimarkkinakaupan luotettavuuden ylläpitämiseksi.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain muutoksella rahoituslaitosten valuutanvaihtotoiminnan aloittaminen säädetään ilmoituksen-varaiseksi. Rahoituslaitoksen on tehtävä rahoitustarkastukselle ilmoitus ennen valuutanvaihtotoiminnan aloittamista. Lisäksi valuutanvaihtoa harjoittaviin rahoituslaitoksiin sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetussa laissa olevia rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämistä koskevia säännöksiä niihin sisältyvine ilmoitusvelvollisuuksineen.

Rahoitustarkastukselle aiheutuu kustannuksia myös näiden valvontatehtävien hoitamisesta. Tämän vuoksi on tarpeellista, että julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopaperien liikkeeseenlaskijat ja valuutanvaihtoa harjoittavat rahoituslaitokset lisätään maksuvelvollisten luetteloon, vaikka nämä yhteisöt eivät ole rahoitustarkastuslain 2 §:n mukaisia valvottavia.

1.4. Laki liikepankkilain muuttamisesta

8 §. Pykälässä säännellään liikepankin osalta osakeyhtiölaissa tarkoitettujen lupien myöntämistä. Osakeyhtiöiden osalta yleensä lupaviranomaisena toimii tuomioistuin. Liikepankkien osalta lupaviranomaiseksi on jo voimassa olevassa laissa yleisestä osakeyhtiösääntelystä poiketen valittu valtiovarainministeriö. Nyt säännökseen ehdotetun lisäyksen mukaisesti valtiovarainministeriö päättäisi liikepankin osalta myös luvan myöntämisestä osakeyhtiölain 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisissa tapauksissa voitonjakoon. Osakeyhtiölain mukaan osakeyhtiön osakepääoman alentamisen rekisteröimistä seuraavan kolmen vuoden aikana voidaan voitonjaosta päättää vain tuomioistuimen luvalla, jos koko osakepääoman alentamismäärä on käytetty vararahastoon siirtämiseen tai sellaisen tappion peittämiseen, johon vapaa pääoma ei ole riittänyt, eikä osakepääomaa ole korotettu vähintään alentamismäärällä. Valtiovarainministeriö voi luvan myöntämistä harkitessaan ottaa huomioon muun muassa voitonjaon vaikutukset pankin vakavaraisuuteen.

66 §. Osakeyhtiölain 7 luvun 1 §:n 1 momentissa kielletään osakeyhtiötä ottamasta pantiksi omia tai emoyhtiönsä osakkeita. Kiellon vastainen sopimus on säännöksen mukaan pätemätön. Voimassa olevassa liike-

pankkilain 66 §:n 1 momentin mukaan liikepankki saa rahoitustarkastuksen määrittelemän arvopaperitoiminnan yhteydessä ottaa osakeyhtiölain 7 luvun 1 §:n 1 momentin estämättä pantiksi omia osakkeitaan.

Pykälän 1 momentin muutoksella mahdollistetaan se, että liikepankki voi rahoitustarkastuksen määrittelemän arvopaperitoiminnan yhteydessä ottaa pantiksi omien osakkeidensa lisäksi myös emoyhtiönsä osakkeita. Muutos on tarpeen, koska liikepankki voi olla kokonaan omistusyhteisön omistuksessa ja omistusyhteisön osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena. Emoyhtiön osakkeiden vakuudeksi ottaminen ei yhtiöoikeudelliselta kannalta eroa omien osakkeiden vakuudeksi ottamisesta.

Pykälän 2 momentissa olevaan kieltoon lisätään vastaavasti maininta emoyhtiön osakkeista. Liikepankki ei saa ottaa emoyhtiönsä osakkeita sellaisen rahalainan pantiksi, jonka liikepankki on antanut emoyhtiönsä osakkeiden hankkimiseksi osakeannissa.

1.5. Laki Postipankki Oy:stä annetun lain muuttamisesta

12 §. Euroopan Unionin perustamissopimuksen 104 a artiklassa kielletään kaikki toimenpiteet, joilla yhteisön toimielimille tai laitoksille, jäsenvaltioiden keskushallinnoille, alueellisille, paikallisille tai muille viranomaisille, muille julkisoikeudellisille laitoksille tai julkisille yrityksille annetaan erityisoikeuksia rahoituslaitoksissa, jos ne eivät perustu toiminnan vakauden valvontaan liittyviin seikkoihin.

Voimassa olevan lain 12 §:ssä on säännelty valtiolle annettavissa lyhytaikaisissa luotoissa noudatettavien periaatteiden kirjaamisesta yhtiöjärjestykseen. Säännös kumotaan Euroopan Unionin perustamissopimuksen vastaisena.

2. Voimaantulo

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/93) 13 §:n 2 ja 3 momentti,

muutetaan 5 §:n 2 momentti, 10 §:n 2 ja 3 momentti, 21—23 §, 26 §:n 2 ja 3 momentti, 68 §:n 2 momentti, 69 §:n 3 momentti, 70 §:n 4 momentti, 71 §:n 1 momentti, 72 §:n otsikko ja 1 momentti, 76 §:n 1 momentin I ryhmän 5 kohta, 78 §:n otsikko, 79 §:n 1 momentti, 80 §, 94 §:n 1—3 momentti, 100 §, ja 104 §:n 1—3 momentti, sellaisena kuin ne ovat 68 §:n 2 momentti muutettuna 22 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla (1689/95), 100 § 21 päivänä huhtikuuta 1995 annetulla lailla (723/95) ja 104 §:n 1 momentti 29 päivänä joulukuuta 1994 annetulla lailla (1435/94), sekä

lisätään lakiin uusi 3 a ja 5 a §, 10 §:ään uusi 4 momentti, 12 §:ään uusi 3 momentti 19 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 26 a §, 72 §:ään uusi 2 ja 4 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, lakiin uusi 74 a ja 78 a—78 c §, 79 §:ään uusi 2 ja 3 momentti, lakiin uusi 94 a, 97 a, 100 a ja 100 b § seuraavasti:

3 a §

Palveluyritys

Palveluyrityksellä tarkoitetaan tässä laissa yritystä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palveluja yhdelle tai useammalle luottolaitokselle omistamalla, hallitsemalla tai hoitamalla kiinteistöjä tai joka tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä palveluita taikka muita vastaavia luottolaitoksen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluita yhdelle tai useammalle luottolaitokselle.

5 §

Konserni ja konsolidointiryhmä

Konsolidointiryhmään luetaan luottolaitos, sen omistusyhteisö sekä luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys, joka on luottolaitoksen tai sen omistusyhteisön tytäryritys. Konsolidointiryhmään luetaan lisäksi luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys, jolla on luottolaitoksen tai sen omistusyhteisön tai niiden tytäryrityksen kanssa yhteinen hallinto tai jota johdetaan luottolaitoksen, sen omis-

tusyhteisön tai niiden tytäryrityksen kanssa yhteisesti.

5 a §

Kaupankäyntivarasto

Luottolaitoksen ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen kaupankäyntivarastoon luetaan:

1) sellaiset arvopaperit ja johdannaissopimukset, jotka luottolaitos tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys on hankkinut voidakseen lyhyellä aikavälillä hyötyä niiden tosiasiallisista tai odotetuista osto- ja myyntihinnan välisistä eroista tai muista hinnan tai koron vaihteluista;

2) sellaiset velat ja johdannaissopimukset, jotka suojaavat edellä 1 kohdassa tarkoitettuja eriä; sekä

3) muut 1—2 kohdissa mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

Rahoitustarkastus antaa tarkempia määryksiä edellä 1 momentissa tarkoitettujen erien lukemisesta kaupankäyntivarastoon.

10 §

Toimilupa

Luottolaitoksen toimilupahakemuksesta on pyydetty rahoitustarkastuksen lausunto. Talletuspankin toimilupaa koskevasta hakemuksesta on lisäksi pyydetty sen vakuusrahaston lausunto, johon talletuspankki tulee kuulumaan. Toimilupaa hakevan yhteisön ollessa toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen tytäryhtiö tai tällaisen luottolaitoksen emoyhtiön tytäryhtiö, hakemuksesta on pyydetty tuon valtion valvontaviranomaisen lausunto. Samoin menetellään, jos toimilupaa hakevan yhteisön määräämisvalta on samoilla luonnollisilla tai oikeushenkilöillä kuin edellä tarkoitetussa luottolaitoksessa.

Valtiovarainministeriön on annettava luottolaitoksen toimilupaa koskeva päätös kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Jos päätöstä ei ole annettu 3 momentissa säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Valtiovarainministeriön on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle, mikäli päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Tässä momentissa tarkoitetun valituksen tekemisestä ja käsittelystä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

12 §

Toimiluvan peruuttaminen tai toiminnan rajoittaminen

Valtiovarainministeriön on peruuttaessaan toimiluvan luottolaitokselta, joka toimii myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, ilmoitettava päätöksensä asianomaisen valtion valvontaviranomaiselle.

19 §

Hankinnan vastustaminen

Jos hankinnasta seuraa, että luottolaitoksesta tulee toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen tytäryhtiö tai tällaisen luottolaitoksen emoyhtiön tytäryhtiö, rahoitustarkastuksen on pyydetty tuon valtion vastavaan valvontaviranomaisten lausunto hankinnasta. Samoin menetellään, jos luottolaitoksen määräämisvalta siirtyy samoille luonnollisille tai oikeushenkilöille kuin edellä tarkoitetussa luottolaitoksessa.

21 §

Luottolaitoksen omistusten suhde luottolaitoksen omiin varoihin

Luottolaitos tai se ja sen tytäryritys ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys yhdessä saavat sijoittaa yhden sellaisen muun kuin 20 §:ssä tarkoitettua toimintaa harjoittavan yhteisön tai palveluyrityksen osakkeisiin ja osuuksiin, jonka osake- tai osuuspääomasta ne omistavat yli kymmenen prosenttia taikka niin suuren osan, että niillä on yli kymmenen prosenttia kaikkien osakkeiden ja osuuksien tuottamista äänistä, enintään 15 prosenttia luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän omista varoista.

Luottolaitoksella ja sen tytäryrityksellä ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitettulla luotto- tai rahoituslaitoksella tai palveluyrityksellä saa olla 1 momentissa tarkoitettuja sijoituksia yhteensä enintään määrä, joka on 60 prosenttia luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän omista varoista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja suhdelukuja laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon osakkeita, jotka luottolaitos tai sen tytäryritys taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys on merkinnyt järjestämänsä osakeainnin yhteydessä antamansa sitoumuksen perusteella, eikä vakuutusyhtiölaissa (1062/79) tarkoitetun vakuutusyhtiön osakkeita eikä osakkeita ja osuuksia, joiden omistaminen luottolaitoksen, sen tytäryrityksen taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua luotto- tai rahoituslaitoksen asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämisen yhteydessä on välttämätöntä.

22 §

Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen omistamista koskeva rajoitus

Luottolaitos yksin tai se ja sen tytäryritykset ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitetut luotto- ja rahoituslaitokset ja palveluyritykset yhdessä saavat sijoittaa muihin kuin rahoitustoiminnan yhteydessä vuokrattaviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin enintään määrään, joka on 13 prosenttia luottolaitoksen osalta sen taseen loppusummasta tai luottolaitoksen ja sen tytäryrityksen ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen osalta konsolidointiryhmän yhteenlasketun taseen loppusummasta, jollei rahoitustarkastus erityisestä syystä myönnä lupaa suurempaan määrään.

Luottolaitoksen tytäryritystä taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua luotto- tai rahoituslaitosta tai palveluyritystä, jonka oikeutta omistaa kiinteistöjä ja kiinteistöyhteisöjen osakkeita ja osuuksia on laissa rajoitettu, ei lueta mukaan 1 momentissa tarkoitettua omistusta laskettaessa.

Luottolaitoksen ja sen tytäryrityksen ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen omistamiin kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin rinnastetaan 1 momentissa tarkoitettua suhdelukua laskettaessa luottolaitoksen ja sen tytäryrityksen ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen kiinteistöyhteisölle antamat luotot ja sen puolesta antamat takaukset samassa suhteessa kuin luottolaitoksen tai sen tytäryrityksen taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen omistamat kiinteistöyhteisöjen osakkeet tai osuudet ovat kiinteistöyhteisöjen osake- ja osuuspääomasta.

23 §

Väliaikainen omistus

Luottolaitos tai se ja sen tytäryritys ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys saavat 22 §:n säännösten estämättä väliaikaisesti omistaa maksamatta jääneen saamisen vakuutena olleita kiinteistöyhteisöjen osakkeita ja osuuksia tai kiinteistöjä.

Luottolaitoksen tai sen tytäryrityksen taik-

ka 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen on luovuttava 1 momentin nojalla hankitusta omaisuudesta niin pian kuin se tappiota on mahdollista ja viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä, kun 1 momentissa tarkoitettu hankinta on tapahtunut, jollei rahoitustarkastus erityisestä syystä myönnä määräaikaan pidennystä.

Rahoitustarkastus antaa määräykset luottolaitoksen tai sen tytäryrityksen taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen omistukseen väliaikaisesti siirtyneen omaisuuden ilmoittamisesta rahoitustarkastukselle.

26 §

Sivukonttorin perustaminen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon

Rahoitustarkastuksen on kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta ilmoitettava ne edelleen asianomaisen valtion vastaavalle valvontaviranomaiselle sekä samalla ilmoitettava tiedot luottolaitoksen omien varojen määrästä, vakavaraisuussuhteesta, tallettajien suojana olevasta vakuusjärjestelmästä sekä muut tiedot, jotka ovat tarpeen sivukonttorin toiminnan aloittamiseksi.

Rahoitustarkastuksen on kieltäydyttävä 2 momentissa tarkoitettun ilmoituksen tekemisestä, jos se havaitsee, että luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja hallinto eivät täytä luottolaitokselle tässä laissa säädettyjä vaatimuksia. Sivukonttoria ei voida perustaa, jos rahoitustarkastus on kieltäytynyt tekemästä ilmoitusta.

26 a §

Konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus ja palvelujen tarjoamisoikeus

Luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos voi täytettyään Euroopan talousalueella sivukonttorin perustamiselle tai palvelujen tarjoamiselle asetetut edellytykset perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota palveluja Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon. Sivukonttorin perustamisessa ja palvelujen tarjoamisessa noudatetaan soveltuvin osin mitä 26 ja 29 §:ssä on sää-

detty.

Rahoitustarkastuksen on tarkistettava 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten täyttyminen ja rahoituslaitoksen täyttäessä edellytykset annettava asiasta todistus.

Rahoituslaitoksen on ilmoitettava rahoitustarkastukselle, jos rahoituslaitoksen olosuhteissa tapahtuu 1 momentissa tarkoitettuihin edellytyksiin vaikuttavia muutoksia. Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava Euroopan talousalueeseen kuuluvan asianomaisen valtion valvontaviranomaiselle, jos rahoituslaitos ei enää täytä 1 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä.

68 §

Yleissäännös riskienhallinnasta

Rahoitustarkastus voi antaa määräyksiä 1 momentissa tarkoitetuista valvontajärjestelmistä sekä luottolaitoksen ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen valuuttakurssi- ja korkoriskistä ja muista markkinariskeistä. Määräyksissä voidaan asettaa valuuttakurssi- ja korkoriskeille sekä muille markkinariskeille rajoja suhteessa luottolaitoksen ja konsolidointiryhmän omien varojen määrään.

69 §

Asiakasriskien ilmoittaminen

Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan tässä laissa asiakasriskiä, jonka määrä on vähintään 10 prosenttia luottolaitoksen omista varoista sen mukaan kuin 72—75 §:ssä säädetään.

70 §

Asiakasriskejä koskevat rajoitukset

Edellä 1 ja 2 momentin säännöksiä ei myöskään sovelleta, jos asiakasyhteisö on 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys taikka luottolaitoksen tytäryritys, joka on luottolaitos, rahoituslaitos tai palveluyritys

71 §

Konsolidointiryhmän asiakasriskit

Omistusyhteisön sekä luottolaitoksen, joka on konsernin emoyritys taikka luottolaitos, jolla on 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräysvalta toiseen luotto- tai rahoituslaitokseen tai palveluyritykseen, on ilmoitettava konsolidointiryhmän suuret asiakasriskit niin kuin 69 §:ssä säädetään.

72 §

Omien varojen vähimmäismäärä

Luottolaitoksen vakavaraisuuden turvaamiseksi on luottolaitoksen omien varojen määrän oltava suhteessa riskeihin, jotka sisältyvät luottolaitoksen saamiin, sijoituksiin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin vähintään niin suuri kuin tässä luvussa säädetään.

Luottolaitoksen omien varojen yhteismäärän tulee aina olla vähintään 13 §:ssä säädetyn perustamispääoman suuruinen.

Luottolaitoksen omiin varoihin luetaan lisäksi 74 a §:n mukaiset omat varat katetessa 78 a ja 78 b §:ssä tarkoitetuista riskeistä sekä kaupankäyntivarastoon sisältyvien erien asiakasriskeistä aiheutuvaa omien varojen vaatimusta.

74 a §

Muut omat varat

Luottolaitoksen omiin varoihin luetaan jäljempänä 78 a ja 78 b §:ssä tarkoitettujen riskien ja asiakasriskien omien varojen vaatimusta katettaessa rahoitustarkastuksen tarkemmin määräämällä tavalla kaupankäyntivaraston nettotuotot ja muut kuin edellä 74 §:n 2 ja 4 kohdissa tarkoitettut sitoumukset, joilla on huonompi etuoikeus kuin luottolaitoksen muilla sitoumuksilla.

76 §

Saamisten ja sijoitusten riskiryhmittely

1 ryhmä

5) saamiset Euroopan yhteisöiltä sekä näiden takaamat saamiset samoin kuin saami-

set, joiden vakuutena on Euroopan yhteisöjen liikkeeseen laskemia arvopapereita;

78 §

Luottoriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrä

78 a §

Positioriskin ja selvitys- ja vastapuoliriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä

Luottolaitoksella on sen lisäksi, mitä edellä tässä luvussa on säädetty, oltava omia varoja vähintään määrä, joka tarvitaan 2 momentissa tarkoitettujen riskien kattamiseksi.

Luottolaitoksen on laskettava kaupankäyntivarastoon sisältyvistä eristä aiheutuva yleis- ja erityisriski sekä merkintäsitoumuksista aiheutuva riski (*positioriski*). Yleisriskillä tarkoitetaan markkinoiden yleisestä kehityksestä aiheutuvaa riskiä. Erityisriskillä tarkoitetaan arvopaperin liikkeeseenlaskijasta tai johdannaisopimuksen kohde-etuuden liikkeeseenlaskijasta aiheutuvaa riskiä. Lisäksi luottolaitoksen on laskettava kaupankäyntivarastoon sisältyvien arvopapereiden selvittämättä jääneistä kaupoista aiheutuva riski (*selvitysriski*) sekä kaupankäyntivarastoon sisältyvien erien vastapuolen maksukyvyttömyydestä aiheutuva riski (*vastapuoliriski*).

Rahoitustarkastus antaa määräykset 2 momentissa tarkoitettujen riskien laskemisesta ja näiden kattamiseksi vaadittavasta omien varojen määrästä ja laskemisesta sekä näiden ilmoittamisesta rahoitustarkastukselle.

78 b §

Valuuttakurssiriskin ja muiden riskien kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä

Luottolaitoksella on sen lisäksi, mitä edellä tässä luvussa on säädetty, oltava omia varoja vähintään määrä, joka tarvitaan 2 momentissa tarkoitettujen riskien kattamiseksi.

Luottolaitoksen on laskettava koko toiminnasta aiheutuva valuuttakurssiriski sekä muut tässä luvussa tarkoitettuihin riskeihin rinnastettavat riskit (*muut vastaavat riskit*).

Rahoitustarkastus antaa määräykset 2 momentissa tarkoitettujen riskien laskemisesta sekä näiden riskien kattamiseksi vaadittavasta omien varojen määrästä ja laskemisesta sekä näiden ilmoittamisesta rahoitustarkastukselle.

78 c §

Kaupankäyntivarastosta aiheutuvat poikkeukset

Kaupankäyntivarastoon sisältyviä eriä ei lueta 76 §:ssä tarkoitettuihin saamisiin ja sijoituksiin eikä 77 §:ssä tarkoitettuihin taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin laskettaessa luottolaitoksen 78 §:n mukaista omien varojen vähimmäisvaatimusta.

Kaupankäyntivarastoon sisältyvät saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon 69 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiakasriskiä laskettaessa rahoitustarkastuksen määräämällä tavalla.

Rahoitustarkastus voi myöntää luottolaitokselle luvan lukea kaupankäyntivarastoon sisältyvät erät 76 §:ssä tarkoitettuihin saamisiin ja sijoituksiin sekä 77 §:ssä tarkoitettuihin taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin, jolloin sen ei tarvitse laskea 78a §:n mukaista omien varojen vaatimusta. Luvan saanut luottolaitos laskee kaupankäyntivarastoon luetuvan erien asiakasriskin 69 §:n 2 momentin mukaisesti, jolloin siihen ei sovelleta mitä edellä 2 momentissa on sanottu.

Edellä 3 momentissa tarkoitettun luvan myöntämisen edellytyksenä on, että kaupankäyntivaraston arvo ei pysyvästi ylitä viittä sadasosaa eikä koskaan kuutta sadasosaa viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä, eikä pysyvästi 15 miljoonaa ecua vastaavaa markkamäärää tai 100 miljoonaa markkaa eikä koskaan 20 miljoonaa ecua vastaavaa markkamäärää tai 140 miljoonaa markkaa.

79 §

Konsolidointiryhmän omien varojen vähimmäismäärä

Jos luottolaitos tai omistusyhteisö on konsernin emoyritys taikka luottolaitos, jolla on 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräysvalta toiseen luotto- tai rahoituslaitokseen tai palveluyritykseen, tämän luvun mukainen omi-

en varojen vaatimus lasketaan luottolaitoksen lisäksi konsolidointiryhmälle.

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa noudatettavia periaatteita noudatetaan soveltuvin osin laskettaessa konsolidointiryhmän omien varojen määrää. Vastaavasti menetellään laskettaessa edellä 78 §:ssä tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää sekä 78a §:ssä tarkoitettujen selvitys- ja vastapuoliriskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrää. Konsolidointiryhmän ensisijaisista omista varoista vähennetään konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten keskinäisten omistusten vähentämisestä syntyvä liikearvo.

Kaupankäyntivarastoon sisältyvistä eristä aiheutuvan 78a §:ssä tarkoitettun position riskin kattamiseksi vaadittava konsolidointiryhmän omien varojen määrä sekä 78b §:ssä tarkoitettun koko toiminnasta aiheutuvan valuuttakurssiriskin sekä muiden vastaavien riskien kattamiseksi vaadittava konsolidointiryhmän omien varojen määrä lasketaan rahoitustarkastuksen määräämällä tavalla.

80 §

Omien varojen kartuttamisvelvollisuus

Jos luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän omat varat vähenevät alle edellä tässä luvussa säädetyn vähimmäismäärän, on luottolaitoksen tai omistusyhteisön viipymättä ilmoitettava siitä rahoitustarkastukselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen määrää koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Rahoitustarkastuksen on asetettava määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän omia varoja koskeva vaatimus on täytettävä tai esitettävä valtiovarainministeriölle luottolaitoksen toimiluvan peruuttamista.

94 §

Salassapitovelvollisuus

Joka luottolaitoksen, sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan omistusyhteisön, rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen tai luottolaitosten yhteenliittymän toimieliimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää luottolaitoksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koske-

van seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaihtolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa myöskään antaa luottolaitoksen yhtiökokoukselle, isäntien kokoukselle, osuuskunnan kokoukselle tai edustajistolle taikka hypoteekkiyhdistyksen kokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle tai jäsenelle.

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla omistusyhteisöllä, rahoituslaitoksella ja palveluyrityksellä on velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja.

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla omistusyhteisöllä, rahoituslaitoksella ja palveluyrityksellä on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin kuuluvalla yhteisölle, jos sen hallintoelinten jäseniä tai toimihenkilöitä koskee 1 momentissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus ja jos tiedon antaminen on vastaanottavan yhteisön riskien hallinnan kannalta tarpeen.

94 a §

Tietojen luovuttaminen luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella on 94 §:n estämättä oikeus luovuttaa luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle luottotietoreksiteriin merkitsemistä varten asiakkaan voimassaolevien luottosopimusten ja takaussitoumusten yksilöintiä varten tarpeelliset tiedot sekä tiedot luottojen maksamatta olevasta määrästä.

97 a §

Valuutanvaihtoa harjoittavat rahoituslaitokset

Rahoituslaitokseen, joka harjoittaa valuutanvaihtoa, sovelletaan mitä 95—97 §:ssä on säädetty luottolaitoksesta.

Rahoituslaitos ei saa aloittaa valuutanvaihtoa ennen kuin se on ilmoittanut rahoitustar-

kastukselle tiedot yhteisön:

- 1) johdosta;
- 2) omistajista; sekä
- 3) toimipaikoista.

Ilmoituksen tulee sisältää myös yhteisön toimintasuunnitelma sekä yhteisöä koskeva täydellinen ote kaupparekisteristä, johon sisältyvät yhtiöjärjestys tai säännöt.

Jos 2 ja 3 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuu muutos, rahoituslaitoksen on viipymättä ilmoitettava siitä rahoitustarkastukselle.

100 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 94 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä 96 §:n 2 momentin vastaisesta ilmoituksen tekemisen paljastamisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 ja 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

100 a §

Tunnistamisvelvollisuuden rikkominen

Joka rikkoo 95 tai 97 a §:ssä säädetyn asiakkaiden tunnistamisvelvollisuuden tai tunnistamistietojen säilyttämistä koskevan velvollisuuden, on tuomittava *tunnistamisvelvollisuuden rikkomisesta* sakkoon, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

100 b §

Ilmoitusvelvollisuuden rikkominen

Joka rikkoo 97 a §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden on tuomittava *ilmoitusvelvollisuuden rikkomisesta* sakkoon, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

104 §

Omien varojen vähimmäismäärä

Edellä 72 §:n 2 momentissa säädetty omien varojen vähimmäisvaatimus ei koske luottolaitosta, jolla jo lain voimaan tullessa oli toimilupa luottolaitoksen toiminnan harjoittamiseen. Edellä tarkoitettun luottolaitoksen, jonka omien varojen määrä lain voimaantullessa alittaa 72 §:n 2 momentissa säädetyn määrän, omien varojen määrä ei kuitenkaan saa alentua siitä, mikä se oli 2 päivänä toukokuuta 1992 tai, jos luottolaitoksella ei mainittuna päivänä ollut toimilupaa, siitä kun se sai toimiluvan taikka sen jälkeen saavutetusta korkeimmasta määrästä.

Jos määräysvalta 1 momentissa tarkoitetussa luottolaitoksessa siirtyy toiselle kuin kenellä se tämän lain voimaan tullessa oli, on sen omien varojen määrän kolmen kuukauden kuluessa määräysvallan siirtymisestä täytettävä vähintään 72 §:n 2 momentissa säädetty vähimmäisvaatimus.

Kahden tai useamman 1 momentissa tarkoitetun luottolaitoksen sulautuessa on vastaanottavan luottolaitoksen taikka perustettavan uuden luottolaitoksen omien varojen määrän oltava vähintään sulautuvien luottolaitosten sulautumishetkellä yhteenlaskettujen omien varojen suuruiset, kunnes se täyttää 72 §:n 2 momentissa säädetyn luottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärän.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Rahoituslaitoksen, joka tämän lain voimaan tullessa harjoittaa valuutanvaihtoa, on kolmen kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta tehtävä 97 a §:n 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus. Tässä säännöksessä tarkoitettun ilmoitusvelvollisuuden rikkomiseen sovelletaan mitä 100b §:ssä on säädetty.

2.

Laki

ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (1608/93) 2 §:n 1 momentin 2 kohta ja 4 §:n 1 momentti ja
lisätään 4 §:ään uusi 2 momentti, 6 §:ään uusi 2 momentti ja 7 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

2 §

Määritelmät

2) rahoituslaitoksella luottolaitosta lukuun ottamatta sellaista yhteisöä, joka pääasiallisena liiketoimintanaan tarjoaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/93) 20 §:n 2—10 kohdassa tarkoitettuja palveluja tai hankkii omistussuosia.

4 §

Rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus

Rahoituslaitos, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa voi perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota Suomessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 §:n 2—10 kohdassa tarkoitettuja palveluja jos:

1) yhdellä tai useammalla 3 §:ssä tarkoitettulla luottolaitoksella yhdessä on vähintään 90 prosenttia rahoituslaitoksen osakkeiden tuottamasta äänivallasta;

2) sen perustamiskirjassa ja yhtiöjärjestyksessä on määräykset edellä mainittujen palvelujen tarjoamisesta;

3) sen omistavilla luottolaitoksilla on voimassa oleva toimilupa samassa valtiossa, jonka lakia rahoituslaitokseen sovelletaan ja jossa se harjoittaa toimintaa;

4) sen omistavat luottolaitokset ovat taanneet sen velvoitteet yhteisvastuullisesti;

5) rahoituslaitos kuuluu sen emoyrityksenä olevan luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan; sekä

6) sen omistavat luottolaitokset pystyvät osoittamaan, että sitä johdetaan vakaasti ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisesti.

Rahoituslaitos, jonka osakkeiden tuottamasta äänivallasta 1 momentin edellytykset täyttävä rahoituslaitos omistaa yksin tai yhdessä vastaavien rahoituslaitosten tai 3 §:ssä tarkoitettujen luottolaitosten kanssa vähintään 90 prosenttia ja jonka osalta myös muut 1 momentin 2—6 kohdissa mainitut edellytykset täyttyvät, voi perustaa sivukonttorin Suomeen tai muutoin tarjota luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 §:n 2—10 kohdassa tarkoitettuja palveluja Suomessa.

6 §

Rahoitustarkastuksen vastaus

Sivukonttori voidaan perustaa ja se voi aloittaa toimintansa, kun luotto- tai rahoituslaitos on saanut 1 momentin mukaisen ilmoituksen tai kun 1 momentissa tarkoitettulle ilmoitukselle säädetty määräaika on päättynyt.

7 §

Toimintaoikeuksien peruuttaminen

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava Euroopan talousalueeseen kuuluvan asianomaisen valtion valvontaviranomaiselle 1 momentin mukaisista toimenpiteistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

3.

Laki

rahoitustarkastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä kesäkuuta 1993 annetun rahoitustarkastuslain (503/93) 2 §, 8 §:n 4 momentti ja 20 §:n 1 momentti, näistä 2 § sellaisena kuin se on muutettuna joulukuun 10 päivänä 1993 annetussa laissa (1127/93), sekä
lisätään lakiin uusi 3a luku seuraavasti:

2 §

Valvottavat

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

- 1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (1607/93) tarkoitettua luottolaitosta;
- 2) talletuspankin vakuusrahastoa;
- 3) ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttoria;
- 4) ulkomaisen luottolaitoksen edustustoa;
- 5) rahastoyhtiötä;
- 6) sijoituspalveluyritystä;
- 7) ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikettä;
- 8) ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen edustustoa;
- 9) arvopaperipörssiä;
- 10) arvopaperimarkkinalain (495/89) 3 luvun 13 §:ssä tarkoitettua arvopaperinvälittäjien yhteisöä;
- 11) optioyhteisöä;
- 12) kaupankäynnistä vakioituilla optioilla ja termeineillä annetun lain 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettua markkinatakaajaa;
- 13) osakekeskusrekisteriä hoitavaa osuuskuntaa;
- 14) arvo-osuusyhdistystä;
- 15) toimiluvan saanutta arvo-osuusrekisterin pitäjää;
- 16) panttilainauslaitosta;
- 17) säästöpankin muuttamisesta osakeyhtiömuotoiseksi pankiksi annetun lain (972/92) 6 §:ssä tarkoitettua säätiötä; sekä
- 18) osuuspankkilain 41 a §:n 1 momentissa (1126/93) tarkoitettua osuuskuntaa.

8 §

Rahoitustarkastuksen johtaja

Johtajan tehtävistä voidaan antaa tarkem-

pia määräyksiä työjärjestyksessä. Johtajalle kuuluvaa ratkaisuvalltaa voidaan työjärjestyksessä antaa myös rahoitustarkastuksen muulle virkamiehelle tai toimenhaltijalle.

3 a luku

Valvontayhteistyö Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaisen kanssa

16 a §

Markkinariskien valvonta

Rahoitustarkastuksen on toimittava yhteistyössä luottolaitoksen Euroopan talousalueeseen kuuluvan kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa sellaisten markkinariskien valvonnassa, jotka ovat syntyneet Suomen rahoitusmarkkinoilla suoritetuista toimista.

16 b §

Suomalaiseen luottolaitokseen kohdistuvat toimenpiteet

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaisen ilmoitettua, että suomalainen luottolaitos sivukonttoristaan tai muutoin palveluita tarjotessaan ei noudata voimassa olevia säännöksiä, rahoitustarkastuksen on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että säännösten vastainen toiminta lopetetaan. Rahoitustarkastuksen on myös ilmoitettava tuon valtion valvontaviranomaiselle niistä toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt.

16 c §

Suomeen sijoittuneen sivukonttorin tarkastaminen

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomainen voi suorittaa tai suorittaa tarkastuksen tuosta valtiosta Suomeen sijoittuneen luotto- tai rahoituslaitoksen sivukonttorissa ilmoitettuaan ensin asiasta rahoitustarkastukselle

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaisen pyynnöstä rahoitustarkastus voi toimivaltansa puitteissa tehdä tarkastuksen tuosta valtiosta Suomeen sijoittuneen luotto- tai rahoituslaitoksen sivukonttorissa tai muulla tavoin varmistaa sivukonttoria koskevien tietojen oikeellisuuden.

16 d §

Ulkomaiseen luottolaitokseen kohdistuvista toimenpiteistä ilmoittaminen

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava Eu-

roopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaiselle, jos tuosta valtiosta Suomeen sijoittuneen tai palveluita tarjoavan luotto- tai rahoituslaitoksen toiminta on lain, säännösten tai määräysten vastaista eikä se ole ryhtynyt rahoitustarkastuksen vaatimiin toimenpiteisiin lain, säännösten tai määräysten vastaisen toiminnan lopettamiseksi.

20 §

Valvontamaksu

Rahoitustarkastuksen toiminnasta johtuvien kustannusten kattamiseksi on sen valvonnassa olevien ja julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden sekä valuutanvaihtoa harjoittavien rahoituslaitosten suoritettava valvontamaksu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

4.

Laki**liikepankkilain 8 ja 66 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun liikepankkilain (1269/90) 8 ja 66 § seuraavasti:

8 §

Osakeyhtiölain 6 luvun 2 §:n 1 momentissa ja 3 §:ssä sekä 12 luvun 3 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun luvan antaa liikepankille valtiovarainministeriö.

66 §

Liikepankki saa rahoitustarkastuksen määrittelemän arvopaperitoiminnan yhteydessä ottaa osakeyhtiölain 7 luvun 1 §:n 1 momentin estämättä pantiksi omia ja emoyhtiönsä osakkeita.

Liikepankki ei saa ottaa omia tai emoyhtiönsä osakkeita sellaisen rahalainan pantiksi, jonka liikepankki on antanut omien tai emoyhtiönsä osakkeiden hankkimiseksi osakeannissa. Tämän kiellon vastainen sopimus on pätemätön.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

5.**Laki****Postipankki Oy:stä annetun lain 12 §:n kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

	1 §		2 §
Täten kumotaan	11 päivänä joulukuuta	Tämä laki tulee voimaan	päivänä
1987 Postipankki Oy:stä annetun lain	kuuta 199		
(972/87) 12 §.			

Helsingissä 26 päivänä huhtikuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

1.

Laki**luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/93) 13 §:n 2 ja 3 momentti,*muutetaan* 5 §:n 2 momentti, 10 §:n 2 ja 3 momentti, 21—23 §, 26 §:n 2 ja 3 momentti, 68 §:n 2 momentti, 69 §:n 3 momentti, 70 §:n 4 momentti, 71 §:n 1 momentti, 72 §:n otsikko ja 1 momentti, 76 §:n 1 momentin I ryhmän 5 kohta, 78 §:n otsikko, 79 §:n 1 momentti, 80 §, 94 §:n 1—3 momentti, 100 §, ja 104 §:n 1—3 momentti, sellaisena kuin ne ovat 68 §:n 2 momentti muutettuna 22 päivänä joulukuuta 1995 annetulla lailla (1689/95), 100 § 21 päivänä huhtikuuta 1995 annetulla lailla (723/95) ja 104 §:n 1 momentti 29 päivänä joulukuuta 1994 annetulla lailla (1435/95), sekä*lisätään* lakiin uusi 3 a ja 5 a §, 10 §:ään uusi 4 momentti, 12 §:ään uusi 3 momentti 19 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 26 a §, 72 §:ään uusi 2 ja 4 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, lakiin uusi 74a ja 78 a—78 c §, 79 §:ään uusi 2 ja 3 momentti, lakiin uusi 94 a, 97 a, 100 a ja 100 b § seuraavasti:*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 a §

*Palveluyritys**Palveluyrityksellä tarkoitetaan tässä laissa yritystä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palveluja yhdelle tai useammalle luottolaitokselle omistamalla, hallitsemalla tai hoitamalla kiinteistöjä tai joka tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä palveluita taikka muita vastaavia luottolaitoksen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluita yhdelle tai useammalle luottolaitokselle.*

5 §

5 §

*Konserni ja konsolidointiryhmä**Konserni ja konsolidointiryhmä*

Konsolidointiryhmään luetaan luottolaitos, sen omistusyhteisö sekä luotto- tai rahoituslaitos, joka on luottolaitoksen tai sen omistusyhteisön tytäryritys. Konsolidointiryhmään luetaan lisäksi luotto- tai rahoituslaitos, jolla on luottolaitoksen tai sen omistusyhteisön tai niiden tytäryrityksen kanssa yhteinen hallinto tai jota johdetaan luottolaitoksen, sen omistusyhteisön tai niiden tytäryrityksen kanssa yhteisesti.

Konsolidointiryhmään luetaan luottolaitos, sen omistusyhteisö sekä luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys, joka on luottolaitoksen tai sen omistusyhteisön tytäryritys. Konsolidointiryhmään luetaan lisäksi luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys, jolla on luottolaitoksen tai sen omistusyhteisön tai niiden tytäryrityksen kanssa yhteinen hallinto tai jota johdetaan luottolaitoksen, sen omistusyhteisön tai niiden tytäryrityksen kanssa yhteisesti.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 a §

Kaupankäyntivarasto

Luottolaitoksen ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen kaupankäyntivarastoon luetaan:

1) sellaiset arvopaperit ja johdannaispaimukset, jotka luottolaitos tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys on hankkinut voidakseen lyhyellä aikavälillä hyötyä niiden tosiasiallisista tai odotetuista osto- ja myyntihinnan välisistä eroista tai muista hinnan tai koron vaihteluista;

2) sellaiset velat ja johdannaispaimukset, jotka suojaavat edellä 1 kohdassa tarkoitettuja eriä; sekä

3) muut 1—2 kohdissa mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

Rahoitustarkastus antaa tarkempia määräyksiä edellä 1 momentissa tarkoitettujen erien lukemisesta kaupankäyntivarastoon.

10 §

Toimilupa

Luottolaitoksen toimilupahakemuksesta on pyydetävä rahoitustarkastuksen lausunto. Talletuspankin otimilupaa koskevasta hakemuksesta on lisäksi pyydetävä sen vakuusrahaston lausunto, johon talletuspankki tulee kuulumaan.

Valtiovarainministeriön on annettava luottolaitoksen toimilupaa koskeva päätös 12 kuukauden kuluessa toimilupahakemuksen vastaanottamisesta. Hakemuksen hylkäämisestä on kuitenkin päätettävä kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai sinä aikana pyydettyjen lisätietojen vastaanottamisesta.

10 §

Toimilupa

Luottolaitoksen toimilupahakemuksesta on pyydetävä rahoitustarkastuksen lausunto. Talletuspankin toimilupaa koskevasta hakemuksesta on lisäksi pyydetävä sen vakuusrahaston lausunto, johon talletuspankki tulee kuulumaan. Toimilupaa hakevan yhteisön ollessa toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen tytäryhtiö tai tällaisen luottolaitoksen emoyhtiön tytäryhtiö, hakemuksesta on pyydetävä tuon valtion valvontaviranomaisen lausunto. Samoin menetellään, jos toimilupaa hakevan yhteisön määräämisvalta on samoilla luonnollisilla tai oikeushenkilöillä kuin edellä tarkoitetussa luottolaitoksessa.

Valtiovarainministeriön on annettava luottolaitoksen toimilupaa koskeva päätös kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Jos päätöstä ei ole annettu 3 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Valtiovarainministeriön on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle, mikäli päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Tässä momentissa tarkoitetun valituksen tekemisestä ja käsittelystä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

12 §

Toimiluvan peruuttaminen tai toiminnan rajoittaminen

Valtiovarainministeriön on peruuttaessaan toimiluvan luottolaitokselta, joka toimii myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, ilmoitettava päätöksensä asianomaisen valtion valvontaviranomaiselle.

13 §

Perustamispääoma

Luottolaitoksen 73—75 §:n mukaisten omien varojen tulee aina olla vähintään perustamispääoman suuruiset.

Jos luottolaitoksen omat varat eivät enää täytä 2 momentin mukaista vaatimusta, rahoitustarkastuksen on asetettava määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen on täytettävä omia varoja koskeva vähimmäisvaatimus, tai rahoitustarkastuksen on esitettävä valtiovarainministeriölle luottolaitoksen toimiluvan peruuttamista.

(2 mom. kumotaan)

(3 mom. kumotaan)

19 §

Hankinnan vastustaminen

Jos hankinnasta seuraa, että luottolaitoksesta tulee toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen tytäryhtiö tai tällaisen luotto-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 §

*Luottolaitoksen omistusten suhde
luottolaitoksen omiin varoihin*

Luottolaitos tai se ja sen tytäryritys ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos yhdessä saavat sijoittaa yhden sellaisen muun kuin 20 §:ssä tarkoitettua toimintaa harjoittavan yhteisön osakkeisiin ja osuuksiin, jonka osake- tai osuuspääomasta ne omistavat yli kymmenen prosenttia taikka niin suuren osan, että niillä on yli kymmenen prosenttia kaikkien osakkeiden ja osuuksien tuottamista äänistä, enintään 15 prosenttia luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän omista varoista. Luottolaitoksella ja sen tytäryrityksellä ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitettulla luotto- tai rahoituslaitoksella saa olla tällaisia sijoituksia yhteensä enintään määrä, joka on 60 prosenttia luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän omista varoista. Suhdelukuja laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon osakkeita, jotka luottolaitos tai sen tytäryritys taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos on merkinnyt järjestämänsä osakeannin yhteydessä antamansa sitoumuksen perusteella, eikä vakuutusyhtiölaissa (1062/79) tarkoitettujen vakuutusyhtiön osakkeita eikä osakkeita ja osuuksia, joiden omistaminen luottolaitoksen, sen tytäryrityksen taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua luotto- tai rahoituslaitoksen asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämisen yhteydessä on välttämätöntä.

21 §

*Luottolaitoksen omistusten suhde
luottolaitoksen omiin varoihin*

laitoksen emoyhtiön tytäryhtiö, rahoitustarkastuksen on pyydettävä tuon valtion vastavaan valvontaviranomaisten lausunto hankinnasta. Samoin menetellään, jos luottolaitoksen määräämisvalta siirtyy samoille luonnollisille tai oikeushenkilöille kuin edellä tarkoitettussa luottolaitoksessa.

Luottolaitos tai se ja sen tytäryritys ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys yhdessä saavat sijoittaa yhden sellaisen muun kuin 20 §:ssä tarkoitettua toimintaa harjoittavan yhteisön tai palveluyrityksen osakkeisiin ja osuuksiin, jonka osake- tai osuuspääomasta ne omistavat yli kymmenen prosenttia taikka niin suuren osan, että niillä on yli kymmenen prosenttia kaikkien osakkeiden ja osuuksien tuottamista äänistä, enintään 15 prosenttia luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän omista varoista.

Luottolaitoksella ja sen tytäryrityksellä ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitettulla luotto- tai rahoituslaitoksella tai palveluyrityksellä saa olla 1 momentissa tarkoitettuja sijoituksia yhteensä enintään määrä, joka on 60 prosenttia luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän omista varoista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja suhdelukuja laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon osakkeita, jotka luottolaitos tai sen tytäryritys taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys on merkinnyt järjestämänsä osakeannin yhteydessä antamansa sitoumuksen perusteella, eikä vakuutusyhtiölaissa (1062/79) tarkoitettujen vakuutusyhtiön osakkeita eikä osakkeita ja osuuksia, joiden omistaminen luottolaitoksen, sen tytäryrityksen taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua luotto- tai rahoituslaitoksen asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämisen yhteydessä on välttämätöntä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

22 §

Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen omistamista koskeva rajoitus

Luottolaitos yksin tai se ja sen tytäryritykset ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitetut luotto- ja rahoituslaitokset yhdessä saavat sijoittaa muihin kuin rahoitustoiminnan yhteydessä vuokrattaviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin enintään määrän, joka on 13 prosenttia luottolaitoksen osalta sen taseen loppusummasta tai luottolaitoksen ja sen tytäryrityksen ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen osalta konsolidointiryhmän yhteenlasketun taseen loppusummasta, jollei rahoitustarkastus erityisestä syystä myönnä lupaa suurempaan määrään.

Luottolaitoksen tytäryritystä taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua luotto- tai rahoituslaitosta, jonka oikeutta omistaa kiinteistöjä ja kiinteistöyhteisöjen osakkeita ja osuuksia on laissa rajoitettu, ei lueta mukaan 1 momentissa tarkoitettua omistusta laskettaessa.

Luottolaitoksen ja sen tytäryrityksen ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen omistamiin kiinteistöyhteisön osakkeisiin ja osuuksiin rinnastetaan 1 momentissa tarkoitettua suhdelukua laskettaessa luottolaitoksen ja sen tytäryrityksen ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen kiinteistöyhteisölle antamat luotot ja sen puolesta antamat takaukset samassa suhteessa kuin luottolaitoksen tai sen tytäryrityksen taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen omistamat kiinteistöyhteisön osakkeet tai osuudet ovat kiinteistöyhteisön osake- ja osuuspääomasta.

23 §

Väliaikainen omistus

Luottolaitos tai se ja sen tytäryritys ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos saavat 22 §:n säännösten estämättä väliaikaisesti omistaa maksamatta jääneen saamisen vakuutena olleita kiinteis-

22 §

Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen omistamista koskeva rajoitus

Luottolaitos yksin tai se ja sen tytäryritykset ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitetut luotto- ja rahoituslaitokset ja palveluyritykset yhdessä saavat sijoittaa muihin kuin rahoitustoiminnan yhteydessä vuokrattaviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin enintään määrän, joka on 13 prosenttia luottolaitoksen osalta sen taseen loppusummasta tai luottolaitoksen ja sen tytäryrityksen ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen osalta konsolidointiryhmän yhteenlasketun taseen loppusummasta, jollei rahoitustarkastus erityisestä syystä myönnä lupaa suurempaan määrään.

Luottolaitoksen tytäryritystä taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua luotto- tai rahoituslaitosta tai palveluyritystä, jonka oikeutta omistaa kiinteistöjä ja kiinteistöyhteisöjen osakkeita ja osuuksia on laissa rajoitettu, ei lueta mukaan 1 momentissa tarkoitettua omistusta laskettaessa.

Luottolaitoksen ja sen tytäryrityksen ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen omistamiin kiinteistöyhteisön osakkeisiin ja osuuksiin rinnastetaan 1 momentissa tarkoitettua suhdelukua laskettaessa luottolaitoksen ja sen tytäryrityksen ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen kiinteistöyhteisölle antamat luotot ja sen puolesta antamat takaukset samassa suhteessa kuin luottolaitoksen tai sen tytäryrityksen taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotto- tai rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen omistamat kiinteistöyhteisön osakkeet tai osuudet ovat kiinteistöyhteisön osake- ja osuuspääomasta.

23 §

Väliaikainen omistus

Luottolaitos tai se ja sen tytäryritys ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys saavat 22 §:n säännösten estämättä väliaikaisesti omistaa maksamatta jääneen saamisen vakuutena

Voimassa oleva laki

töyhteisöjen osakkeita ja osuuksia tai kiinteistöjä.

Luottolaitoksen tai sen tytäryrityksen taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitettun luotto- tai rahoituslaitoksen on luovuttava 1 momentin nojalla hankitusta omaisuudesta niin pian kuin se tappiota on mahdollista ja viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä, kun 1 momentissa tarkoitettu hankinta on tapahtunut, jollei rahoitustarkastus erityisestä syystä myönnä määräaikaan pidennystä.

Rahoitustarkastus antaa määräykset luottolaitoksen tai sen tytäryrityksen taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitettun luotto- tai rahoituslaitoksen omsitukseen väliaikaisesti siirtyneen omaisuuden ilmoittamisesta rahoitustarkastukselle.

26 §

Sivukonttorin perustaminen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava sivukonttorin perustamisesta asianomaisen valtion vastaavalle valvontaviranomaiselle ja liitettävä ilmoitukseen tiedot luottolaitoksen omien varojen määrästä, vakavaraisuussuhteesta, tallettajien suojana olevasta vakuusjärjestelmästä sekä muut tiedot, jotka ovat tarpeen sivukonttorin toiminnan aloittamiseksi.

Rahoitustarkastuksen on kolmen kuukauden kuluessa luottolaitoksen 1 momentin mukaisen ilmoituksen saamisesta kieltäydyttävä 2 momentissa tarkoitettun ilmoituksen tekemisestä, jos se havaitsee, että luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja hallinto eivät täytä luottolaitokselle tässä laissa säädettyjä vaatimuksia. Sivukonttoria ei voida perustaa, jos rahoitustarkastus on kieltänyt tekemästä ilmoitusta.

Ehdotus

olleita kiinteistöyhteisöjen osakkeita ja osuuksia tai kiinteistöjä.

Luottolaitoksen tai sen tytäryrityksen taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitettun luotto- tai rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen on luovuttava 1 momentin nojalla hankitusta omaisuudesta niin pian kuin se tappiota on mahdollista ja viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä, kun 1 momentissa tarkoitettu hankinta on tapahtunut, jollei rahoitustarkastus erityisestä syystä myönnä määräaikaan pidennystä.

Rahoitustarkastus antaa määräykset luottolaitoksen tai sen tytäryrityksen taikka 5 §:n 2 momentissa tarkoitettun luotto- tai rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen omistukseen väliaikaisesti siirtyneen omaisuuden ilmoittamisesta rahoitustarkastukselle.

26 §

Sivukonttorin perustaminen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon

Rahoitustarkastuksen on kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta ilmoitettava ne edelleen asianomaisen valtion vastaavalle valvontaviranomaiselle sekä samalla ilmoitettava tiedot luottolaitoksen omien varojen määrästä, vakavaraisuussuhteesta, tallettajien suojana olevasta vakuusjärjestelmästä sekä muut tiedot, jotka ovat tarpeen sivukonttorin toiminnan aloittamiseksi.

Rahoitustarkastuksen on kieltäydyttävä 2 momentissa tarkoitettun ilmoituksen tekemisestä, jos se havaitsee, että luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja hallinto eivät täytä luottolaitokselle tässä laissa säädettyjä vaatimuksia. Sivukonttoria ei voida perustaa, jos rahoitustarkastus on kieltäytynyt tekemästä ilmoitusta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

26 a §

*Konsolidointiryhmään kuuluvan
rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus ja
palvelujen tarjoamisoikeus*

Luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos voi täytettyään Euroopan talousalueella sivukonttorin perustamiselle tai palvelujen tarjoamiselle asetetut edellytykset perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota palveluja Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon. Sivukonttorin perustamisessa ja palvelujen tarjoamisessa noudatetaan soveltuvin osin mitä 26 ja 29 §:ssä on säädetty.

Rahoitustarkastuksen on tarkistettava 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten täyttyminen ja rahoituslaitoksen täyttäessä edellytykset annettava asiasta todistus.

Rahoituslaitoksen on ilmoitettava rahoitustarkastukselle, jos rahoituslaitoksen olosuhteissa tapahtuu 1 momentissa tarkoitettuihin edellytyksiin vaikuttavia muutoksia. Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava Euroopan talousalueeseen kuuluvan asianomaisen valtion valvontaviranomaiselle, jos rahoituslaitos ei enää täytä 1 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä.

68 §

Yleissäännös riskienhallinnasta

Rahoitustarkastus voi antaa määräyksiä 1 momentissa tarkoitetuista valvontajärjestelmistä sekä luottolaitoksen ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen valuuttakurssiriskeistä. Määräyksissä voidaan asettaa valuuttakurssiriskeille rajoja suhteessa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän omien varojen määrään.

69 §

Asiakasriskien ilmoittaminen

Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan tässä laissa asiakasriskiä, jonka määrä on vähin-

68 §

Yleissäännös riskienhallinnasta

Rahoitustarkastus voi antaa määräyksiä 1 momentissa tarkoitetuista valvontajärjestelmistä sekä luottolaitoksen ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen valuuttakurssi- ja korkoriskistä ja muista markkinariskeistä. Määräyksissä voidaan asettaa valuuttakurssi- ja korkoriskeille sekä muille markkinariskeille rajoja suhteessa luottolaitoksen ja konsolidointiryhmän omien varojen määrään.

69 §

Asiakasriskien ilmoittaminen

Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan tässä laissa asiakasriskiä, jonka määrä on vähin-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

tään 10 prosenttia luottolaitoksen 72 §:n 2 momentissa tarkoitetuista omista varoista.

tään 10 prosenttia luottolaitoksen omista varoista sen mukaan kuin 72—75 §:ssä säädetään.

70 §

70 §

*Asiakasriskejä koskevat rajoitukset**Asiakasriskejä koskevat rajoitukset*

Edellä 1 ja 2 momentin säännöksiä ei myöskään sovelleta, jos asiakasyhteisö on 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos taikka luottolaitoksen tytäryritys, joka on luottolaitos, rahoituslaitos tai yritys, joka tuottaa palveluja pääasiassa 20 §:ssä tarkoitettua toimintaa harjoittaville yrityksille.

Edellä 1 ja 2 momentin säännöksiä ei myöskään sovelleta, jos asiakasyhteisö on 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu luotto- tai rahoituslaitos tai palveluyritys taikka luottolaitoksen tytäryritys, joka on luottolaitos, rahoituslaitos tai palveluyritys.

71 §

71 §

*Konsolidointiryhmän asiakasriskit**Konsolidointiryhmän asiakasriskit*

Omistusyhteisön sekä luottolaitoksen, joka on konsernin emoyritys tiikka luottolaitos, jolla on 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräysvalta toiseen luotto- tai rahoituslaitokseen, on ilmoitettava konsolidointiryhmän suuret asiakasriskit niin kuin 69 §:ssä säädetään.

Omistusyhteisön sekä luottolaitoksen, joka on konsernin emoyritys taikka luottolaitos, jolla on 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräysvalta toiseen luotto- tai rahoituslaitokseen tai palveluyritykseen, on ilmoitettava konsolidointiryhmän suuret asiakasriskit niin kuin 69 §:ssä säädetään.

72 §

72 §

*Vakavaraisuussuhde**Omien varojen vähimmäismäärä*

Luottolaitoksen vakavaraisuuden turvaamiseksi on luottolaitoksen omien varojen oltava suhteessa luottolaitoksen saamisiin, sijoituksiin sekä sen taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin vähintään niin suuri kuin tässä luvussa säädetään.

Luottolaitoksen vakavaraisuuden turvaamiseksi on luottolaitoksen omien varojen määrän oltava suhteessa riskeihin, jotka sisältyvät luottolaitoksen saamisiin, sijoituksiin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin vähintään niin suuri kuin tässä luvussa säädetään.

Luottolaitoksen omien varojen yhteismäärän tulee aina olla vähintään 13 §:ssä säädetyn perustamis pääoman suuruinen.

Luottolaitoksen omiin varoihin luetaan 73 ja 74 §:n mukaiset luottolaitoksen ensisijaiset ja toissijaiset omat varat vähennettynä 75 §:n mukaisilla vähennyserillä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Luottolaitoksen omiin varoihin luetaan lisäksi 74a §:n mukaiset omat varat katettaessa 78a ja 78b §:ssä tarkoitetuista riskeistä sekä kaupankäyntivarastoon sisältyvien erien asiakasriskeistä aiheutuvaa omien varojen vaatimusta.

74 a §

Muut omat varat

Luottolaitoksen omiin varoihin luetaan jäljempänä 78a ja 78b §:ssä tarkoitettujen riskien ja asiakasriskien omien varojen vaatimusta katettaessa rahoitustarkastuksen tarkemmin määräämällä tavalla kaupankäyntivaraston nettotuotot ja muut kuin edellä 74 §:n 2 ja 4 kohdissa tarkoitettut sitoumukset, joilla on huonompi etuoikeus kuin luottolaitoksen muilla sitoumuksilla.

76 §

Saamisten ja sijoitusten riskiryhmittely

I ryhmä

5) saamiset Euroopan yhteisöiltä sekä saamiset, joiden vakuutena on Euroopan yhteisöjen liikkeeseen laskemia arvopapereita;

76 §

Saamisten ja sijoitusten riskiryhmittely

I ryhmä

5) saamiset Euroopan yhteisöiltä sekä näiden takaamat saamiset samoin kuin saamiset, joiden vakuutena on Euroopan yhteisöjen liikkeeseen laskemia arvopapereita;

78 §

Luottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärä

78 §

Luottoriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrä

78 a §

Positionriskin ja selvitys- ja vastapuoliriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä

Luottolaitoksella on sen lisäksi, mitä edellä tässä luvussa on säädetty, oltava omia varoja vähintään määrä, joka tarvitaan 2 momentissa tarkoitettujen riskien kattamiseksi.

Luottolaitoksen on laskettava kaupankäyntivarastoon sisältyvistä eristä aiheutuva yleis- ja erityisriski sekä merkintäsitoumuk-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

sista aiheutuva riski (positioniriski). Yleisriskillä tarkoitetaan markkinoiden yleisestä kehityksestä aiheutuvaa riskiä. Erityisriskillä tarkoitetaan arvopaperin liikkeeseenlaskijasta tai johdannaisopimuksen kohde-etuuden liikkeeseenlaskijasta aiheutuvaa riskiä. Lisäksi luottolaitoksen on laskettava kaupankäyntivarastoon sisältyvien arvopapereiden selvittämättä jääneistä kaupoista aiheutuva riski (selvitysriski) sekä kaupankäyntivarastoon sisältyvien erien vastapuolen maksukyvottomyydestä aiheutuva riski (vastapuoliriski).

Rahoitustarkastus antaa määräykset 2 momentissa tarkoitettujen riskien laskemisesta ja näiden kattamiseksi vaadittavasta omien varojen määrästä ja laskemisesta sekä näiden ilmoittamisesta rahoitustarkastukselle.

78 b §

Valuuttakurssiriskin ja muiden riskien kattamiseksi vaadittava omien varojen määrä

Luottolaitoksella on sen lisäksi, mitä edellä tässä luvussa on säädetty, oltava omia varoja vähintään määrä, joka tarvitaan 2 momentissa tarkoitettujen riskien kattamiseksi.

Luottolaitoksen on laskettava koko toiminnasta aiheutuva valuuttakurssiriski sekä muut tässä luvussa tarkoitettuihin riskeihin rinnastettavat riskit (muut vastaavat riskit).

Rahoitustarkastus antaa määräykset 2 momentissa tarkoitettujen riskien laskemisesta sekä näiden riskien kattamiseksi vaadittavasta omien varojen määrästä ja laskemisesta sekä näiden ilmoittamisesta rahoitustarkastukselle.

78 c §

Kaupankäyntivarastosta aiheutuvat poikkeukset

Kaupankäyntivarastoon sisältyviä eria ei lueta 76 §:ssä tarkoitettuihin saamisiin ja sijoituksiin eikä 77 §:ssä tarkoitettuihin taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin laskettaessa luottolaitoksen 78 §:n mukaista omien varojen vähimmäisvaatimusta.

Kaupankäyntivarastoon sisältyvät saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Voimassa oleva laki

Ehdotus

otetaan huomioon 69 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiakasriskiä laskettaessa rahoitus-tarkastuksen määräämällä tavalla.

Rahoitustarkastus voi myöntää luottolaitokselle luvan lukea kaupankäyntivarastoon sisältyvät erät 76 §:ssä tarkoitettuihin saamiin ja sijoituksiin sekä 77 §:ssä tarkoitettuihin taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin, jolloin sen ei tarvitse laskea 78a §:n mukaista omien varojen vaatimusta. Luvan saanut luottolaitos laskee kaupankäyntivarastoon luet-tavan erien asiakasriskin 69 §:n 2 momentin mukaisesti, jolloin siihen ei sovelleta mitä edellä 2 momentissa on sanottu.

Edellä 3 momentissa tarkoitettun luvan myöntämisen edellytyksenä on, että kaupan-käyntivaraston arvo ei pysyvästi ylitä viittä sadasosaa eikä koskaan kuutta sadasosaa vii-meksi vahvistetun taseen loppusummasta ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismää-rästä, eikä pysyvästi 15 miljoonaa ecua vas-taavaa markkamäärää tai 100 miljoonaa markkaa eikä koskaan 20 miljoonaa ecua vastaavaa markkamäärää tai 140 miljoonaa markkaa.

79 §

*Konsolidointiryhmän omien varojen
vähimmäismäärä*

Jos luottolaitos tai omistusyhteisö on konsernin emoyritys taikka luottolaitos, jolla on 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräysvalta toiseen luotto- tai rahoituslaitokseen, 78 §:n mukainen omien varojen vaatimus lasketaan luottolaitoksen lisäksi konsolidointiryhmälle. Luottolaitoksen konsolidointiryhmän omien varojen sekä saamisten, sijoitusten ja taseen ulkopuolisten erien määrä lasketaan noudat-taen soveltuvin osin konsernitilinpäätöksen laatimisessa noudatettavia periaatteita. Kon-solidointiryhmän ensisijaisista omista varois-ta vähennetään lisäksi konsernitaseessa oleva liikearvo.

79 §

*Konsolidointiryhmän omien varojen
vähimmäismäärä*

Jos luottolaitos tai omistusyhteisö on konsernin emoyritys taikka luottolaitos, jolla on 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräysvalta toiseen luotto- tai rahoituslaitokseen tai pal-veluyritykseen, tämän luvun mukainen omien varojen vaatimus lasketaan luottolaitok-sen lisäksi konsolidointiryhmälle.

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa noudatettavia periaatteita noudatetaan soveltuvin osin laskettaessa konsolidointiryhmän omien varojen määrää. Vastaavasti menetellään las-kettaessa edellä 78 §:ssä tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää sekä 78a §:ssä tarkoitettujen selvitys- ja vastapuoliriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

määrää. Konsolidointiryhmän ensisijaisista omista varoista vähennetään konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten keskinäisten omistusten vähentämisestä syntyvä liikearvo.

Kaupankäyntivarastoon sisältyvistä eristä aiheutuvan 78a §:ssä tarkoitetun positioriskin kattamiseksi vaadittava konsolidointiryhmän omien varojen määrä sekä 78b §:ssä tarkoitetun koko toiminnasta aiheutuvan valuuttakurssiriskin sekä muiden vastaavien riskien kattamiseksi vaadittava konsolidointiryhmän omien varojen määrä lasketaan rahoitustarkastuksen määräämällä tavalla.

80 §

Omien varojen kartuttamisvelvollisuus

Jos luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän omat varat alenevat alle säädetyn vähimmäismäärän, on luottolaitoksen tai omistusyhtiesön viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen määrän nostamiseksi säädetylle tasolle. Rahoitustarkastus voi asettaa määräajan, jonka kuluessa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän 78 ja 79 §:ssä säädetty omia varoja koskeva vaatimus on täytettävä.

80 §

Omien varojen kartuttamisvelvollisuus

Jos luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän omat varat vähenevät alle edellä tässä luvussa säädetyn vähimmäismäärän, on luottolaitoksen tai omistusyhteisön viipymättä ilmoitettava siitä rahoitustarkastukselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen määrää koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Rahoitustarkastuksen on asetettava määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän omia varoja koskeva vaatimus on täytettävä tai esitettävä valtiovarainministeriölle luottolaitoksen toimiluvan peruuttamista.

94 §

Salassapitovelvollisuus

Joka omistusyhteisön, luottolaitoksen, sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen tai luottolaitosten yhteenliittymän toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää luottolaitoksen asiakkaan tai muun henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammatissalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa myöskään antaa luottolaitoksen yhtiökokoukselle, isäntien kokoukselle, osuuskunnan kokoukselle tai edustajistolle taikka hypoteekkiyhdistyksen

94 §

Salassapitovelvollisuus

Joka luottolaitoksen, sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan omistusyhteisön, rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen tai luottolaitosten yhteenliittymän toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää luottolaitoksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammatissalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa myöskään antaa luottolaitoksen yhtiökokoukselle, isäntien kokoukselle, osuuskunnan

Voimassa oleva laki

kokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle tai jäsenelle.

Omistusyhteisöllä, luottolaitoksella ja sen konsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella on velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitytkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja.

Omistusyhteisöllä, luottolaitoksella ja sen konsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin kuuluvalla yhteisölle, jos sen hallintoelinten jäseniä tai toimihenkilöitä koskee 1 momentissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus ja jos tiedon antaminen on vastaanottavan yhteisön riskien hallinnan kannalta tarpeen.

Ehdotus

kokoukselle tai edustajistolle taikka hypoteekkiyhdistyksen kokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle tai jäsenelle.

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla omistusyhteisöllä, rahoituslaitoksella ja palveluyrityksellä on velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitytkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja.

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla omistusyhteisöllä, rahoituslaitoksella ja palveluyrityksellä on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin kuuluvalla yhteisölle, jos sen hallintoelinten jäseniä tai toimihenkilöitä koskee 1 momentissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus ja jos tiedon antaminen on vastaanottavan yhteisön riskien hallinnan kannalta tarpeen.

*94 a §**Tietojen luovuttaminen luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle*

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella on 94 §:n estämättä oikeus luovuttaa luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle luottotietorekisteriin merkitsemistä varten asiakkaan voimassa olevien luottosopimusten ja takaussitoumusten yksilöintiä varten tarpeelliset tiedot sekä tiedot luottojen maksamatta olevasta määrästä.

*97 a §**Valuutanvaihtoa harjoittavat rahoituslaitokset*

Rahoituslaitokseen, joka harjoittaa valuutanvaihtoa, sovelletaan mitä 95—97 §:ssä on säädetty luottolaitoksesta.

Rahoituslaitos ei saa aloittaa valuutanvaihtoa ennen kuin se on ilmoittanut rahoitustarkastukselle tiedot yhteisön:

- 1) johdosta;*
- 2) omistajista; sekä*
- 3) toimipaikoista.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Ilmoituksen tulee sisältää myös yhteisön toimintasuunnitelma sekä yhteisöä koskeva täydellinen ote kaupparekisteristä, johon sisältyvät yhtiöjärjestys tai säännöt.

Jos 2 ja 3 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuu muutos, rahoituslaitoksen on viipymättä ilmoitettava siitä rahoitustarkastukselle.

100 §

100 §

*Salassapitovelvollisuuden rikkominen**Salassapitovelvollisuuden rikkominen*

Rangaistus 94 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Rangaistus 94 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä 96 §:n 2 momentin vastaisesta ilmoituksen tekemisen paljastamisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 ja 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

100 a §

Tunnistamisvelvollisuuden rikkominen

Joka rikkoo 95 tai 97 a §:ssä säädetyn asiakkaiden tunnistamisvelvollisuuden tai tunnistamistietojen säilyttämistä koskevan velvollisuuden, on tuomittava tunnistamisvelvollisuuden rikkomisesta sakkoon, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

100 b §

Ilmoitusvelvollisuuden rikkominen

Joka rikkoo 97a §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden on tuomittava ilmoitusvelvollisuuden rikkomisesta sakkoon, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

104 §

104 §

*Omien varojen vähimmäismäärä**Omien varojen vähimmäismäärä*

Edellä 13 §:ssä säädetty omien varojen vähimmäisvaatimus ei koske luottolaitosta, jolla jo lain voimaan tullessa oli toimilupa luottolaitoksen toiminnan harjoittamiseen. Edellä tarkoitetun luottolaitoksen, jonka omien varojen määrä lain voimaantullessa

Edellä 72 §:n 2 momentissa säädetty omien varojen vähimmäisvaatimus ei koske luottolaitosta, jolla jo lain voimaan tullessa oli toimilupa luottolaitoksen toiminnan harjoittamiseen. Edellä tarkoitetun luottolaitoksen, jonka omien varojen määrä lain voi-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

alittaa 13 §:ssä säädetyn määrän, omien varojen määrä ei kuitenkaan saa alentua siitä, mikä se oli 2 päivänä toukokuuta 1992 tai, jos luottolaitoksella ei mainittuna päivänä ollut toimilupaa, siitä kun se sai toimiluvan taikka sen jälkeen saavutetusta korkeimmasta määrästä.

Jos määräysvalta 1 momentissa tarkoitetussa luottolaitoksessa siirtyy toiselle kuin kenellä se tämän lain voimaan tullessa oli, on sen omien varojen määrän kolmen kuukauden kuluessa määräysvallan siirtymisestä täytettävä vähintään 13 §:ssä säädetty vähimmäisvaatimus.

Kahden tai useamman 1 momentissa tarkoitetun luottolaitoksen sulautuessa on vastaanottavan luottolaitoksen taikka perustettavan uuden luottolaitoksen omien varojen määrän oltava vähintään sulautuvien luottolaitosten sulautumishetkellä yhteenlaskettujen omien varojen suuruiset, kunnes se täyttää 13 §:ssä säädetyn luottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärän.

maantullessa alittaa 72 §:n 2 momentissa säädetyn määrän, omien varojen määrä ei kuitenkaan saa alentua siitä, mikä se oli 2 päivänä toukokuuta 1992 tai, jos luottolaitoksella ei mainittuna päivänä ollut toimilupaa, siitä kun se sai toimiluvan taikka sen jälkeen saavutetusta korkeimmasta määrästä.

Jos määräysvalta 1 momentissa tarkoitetussa luottolaitoksessa siirtyy toiselle kuin kenellä se tämän lain voimaan tullessa oli, on sen omien varojen määrän kolmen kuukauden kuluessa määräysvallan siirtymisestä täytettävä vähintään 72 §:n 2 momentissa säädetty vähimmäisvaatimus.

Kahden tai useamman 1 momentissa tarkoitetun luottolaitoksen sulautuessa on vastaanottavan luottolaitoksen taikka perustettavan uuden luottolaitoksen omien varojen määrän oltava vähintään sulautuvien luottolaitosten sulautumishetkellä yhteenlaskettujen omien varojen suuruiset, kunnes se täyttää 72 §:n 2 momentissa säädetyn luottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärän.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta.*

Rahoituslaitoksen, joka tämän lain voimaan tullessa harjoittaa valuutanvaihtoa, on kolmen kuukauden kuluessa tämän lain voimaan tulosta tehtävä 97a §:n 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus. Tässä säännöksessä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuuden rikkomiseen sovelletaan mitä 100 b §:ssä on säädetty.

2.

Laki

ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (1608/93) 2 §:n 1 momentin 2 kohta ja 4 §:n 1 momentti ja
lisätään 4 §:ään uusi 2 momentti, 6 §:ään uusi 2 momentti ja 7 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

2) rahoituslaitoksella luottolaitosta lukuun ottamatta sellaista yhteisöä, joka liiketoimintanaan harjoittaa arvopaperinvälitysliikkeistä annetun lain (499/89) 2 §:n mukaista toimintaa; sekä

2) rahoituslaitoksella luottolaitosta lukuun ottamatta sellaista yhteisöä, joka *pääasiallisena liiketoimintanaan tarjoaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/93) 20 §:n 2—10 kohdassa tarkoitettuja palveluja tai hankkii omistusosuuksia.*

4 §

4 §

Rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus

Rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus

Arvopaperinvälitysliikkeistä annetun lain 4 §:n estämättä voi rahoituslaitos, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota Suomessa edellä mainitun lain 2 §:ssä tarkoitettuja palveluja, jos:

1) yhdellä tai useammalla 3 §:ssä tarkoitetulla luottolaitoksella yhdessä on vähintään 90 prosenttia rahoituslaitoksen osakkeiden tuottamasta äänivallasta;

2) sen perustamiskirjassa ja yhtiöjärjestyksessä on määräykset edellä mainittujen palvelujen tarjoamisesta;

3) sen omistavilla luottolaitoksilla on voimassa oleva toimilupa samassa valtiossa, jonka lakia rahoituslaitokseen sovelletaan ja jossa se harjoittaa toimintaa;

4) omistavat luottolaitokset ovat taanneet sen veloitteet yhteisvastuullisesti; sekä

5) rahoituslaitos kuuluu sen emoyrityksenä olevan luottolaitoksen konsernin valvontaan.

Rahoituslaitos, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa voi perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota Suomessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 §:n 2—10 kohdassa tarkoitettuja palveluja jos:

1) yhdellä tai useammalla 3 §:ssä tarkoitetulla luottolaitoksella yhdessä on vähintään 90 prosenttia rahoituslaitoksen osakkeiden tuottamasta äänivallasta;

2) sen perustamiskirjassa ja yhtiöjärjestyksessä on määräykset edellä mainittujen palvelujen tarjoamisesta;

3) sen omistavilla luottolaitoksilla on voimassa oleva toimilupa samassa valtiossa, jonka lakia rahoituslaitokseen sovelletaan ja jossa se harjoittaa toimintaa;

4) sen omistavat luottolaitokset ovat taanneet sen veloitteet yhteisvastuullisesti;

5) rahoituslaitos kuuluu sen emoyrityksenä olevan luottolaitoksen *konsolidoituun valvontaan; sekä*

6) *sen omistavat luottolaitokset pystyvät osoittamaan, että sitä johdetaan vakaasti ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisesti.*

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

Rahoituslaitos, jonka osakkeiden tuottamasta äänivallasta 1 momentin edellytykset täyttävä rahoituslaitos omistaa yksin tai yhdessä vastaavien rahoituslaitosten tai 3 §:ssä tarkoitettujen luottolaitosten kanssa vähintään 90 prosenttia ja jonka osalta myös muut 1 momentin 2—6 kohdissa mainitut edellytykset täyttyvät, voi perustaa sivukonttorin Suomeen tai muutoin tarjota luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 §:n 2—10 kohdassa tarkoitettuja palveluja Suomessa.

*6 §**Rahoitustarkastuksen vastaus*

Sivukonttori voidaan perustaa ja se voi aloittaa toimintansa, kun luotto- tai rahoituslaitos on saanut 1 momentin mukaisen ilmoituksen tai kun 1 momentissa tarkoitetulle ilmoitukselle säädetty määräaika on päättynyt.

*7 §**Toimintaoikeuksien peruuttaminen*

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava Euroopan talousalueeseen kuuluvan asianomaisen valtion valvontaviranomaiselle 1 momentin mukaisista toimenpiteistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

3.

Laki**rahoitustarkastuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä kesäkuuta 1993 annetun rahoitustarkastuslain (503/93) 2 §, 8 §:n 4 momentti ja 20 §:n 1 momentti, näistä 2 § sellaisena kuin se on muutettuna joulukuun 10 päivänä 1993 annetussa laissa (1127/93), sekä
lisätään lakiin uusi 3a luku seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Valvottavat

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa talletuspankkia, talletuspankin vakuusrahastoa, ulkomaisen luottolaitoksen edustustoa tai sivukonttoria, rahoitustoimintalaissa (1544/91) tarkoitettua luottolaitosta, rahastoyhtiötä, arvopaperinvälitysliikettä, arvopaperipörssiä, arvopaperimarkkinain (495/89) 3 luvun 13 §:ssä tarkoitettua arvopaperinvälittäjien yhteisöä, optioyhteisöä, johdannaismarkkinoilla toimivaa markkinatakaajaa, meklaria, osakekeskusrekisteriä hoitavaa osuuskuntaa, arvo-osuusyhdistystä ja toimiluvan saanutta arvo-osuusrekisterin pitäjää, panttilainauslaitosta, säästöpankin muuttamisesta osakeyhtiömuotoiseksi pankiksi annetun lain (972/92) 6 §:ssä tarkoitettua säätiötä sekä osuuspankkilain 41 a §:n 1 momentissa (1126/93) tarkoitettua osuuskuntaa.

Ehdotus

2 §

Valvottavat

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:
 1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (1607/93) tarkoitettua luottolaitosta;
 2) talletuspankin vakuusrahastoa;
 3) ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttoria;
 4) ulkomaisen luottolaitoksen edustustoa;
 5) rahastoyhtiötä;
 6) sijoituspalveluyritystä;
 7) ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikettä;
 8) ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen edustustoa;
 9) arvopaperipörssiä;
 10) arvopaperimarkkinain (495/89) 3 luvun 13 §:ssä tarkoitettua arvopaperinvälittäjien yhteisöä;
 11) optioyhteisöä;
 12) kaupankäynnistä vakioituilla optioilla ja termiineillä annetun lain 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettua markkinatakaajaa;
 13) osakekeskusrekisteriä hoitavaa osuuskuntaa;
 14) arvo-osuusyhdistystä;
 15) toimiluvan saanutta arvo-osuusrekisterin pitäjää;
 16) panttilainauslaitosta;
 17) säästöpankin muuttamisesta osakeyhtiömuotoiseksi pankiksi annetun lain (972/92) 6 §:ssä tarkoitettua säätiötä; sekä
 18) osuuspankkilain 41 a §:n 1 momentissa (1126/93) tarkoitettua osuuskuntaa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

Rahoitustarkastuksen johtaja

 Johtajan tehtävistä voidaan antaa tarkempia määräyksiä työjärjestyksessä.

8 §

Rahoitustarkastuksen johtaja

 Johtajan tehtävistä voidaan antaa tarkempia määräyksiä työjärjestyksessä. *Johtajalle kuuluvaa ratkaisuvalltaa voidaan työjärjestyksessä antaa myös rahoitustarkastuksen muulle virkamiehelle tai toimenhaltijalle.*

3 a luku

Valvontayhteistyö Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaisen kanssa

16 a §

Markkinariskien valvonta

Rahoitustarkastuksen on toimittava yhteistyössä luottolaitoksen Euroopan talousalueeseen kuuluvan kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa sellaisten markkinariskien valvonnassa, jotka ovat syntyneet Suomen rahoitusmarkkinoilla suoritetuista toimista.

16 b §

Suomalaiseen luottolaitokseen kohdistuvat toimenpiteet

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaisen ilmoitettua, että suomalainen luottolaitos sivukonttoristaan tai muutoin palveluita tarjotessaan ei noudata voimassa olevia säännöksiä, rahoitustarkastuksen on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että säännösten vastainen toiminta lopetetaan. Rahoitustarkastuksen on myös ilmoitettava tuon valtion valvontaviranomaiselle niistä toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt.

16 c §

Suomeen sijoittuneen sivukonttorin tarkastaminen

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomainen voi suorittaa tai suori-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tuttaa tarkastuksen tuosta valtiosta Suomeen sijoittuneen luotto- tai rahoituslaitoksen sivukonttorissa ilmoitettuaan ensin asiasta rahoitustarkastukselle

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaisen pyynnöstä rahoitustarkastus voi toimivaltansa puitteissa tehdä tarkastuksen tuosta valtiosta Suomeen sijoittuneen luotto- tai rahoituslaitoksen sivukonttorissa tai muulla tavoin varmistaa sivukonttoria koskevien tietojen oikeellisuuden.

16 d §

Ulkomaiseen luottolaitokseen kohdistuvista toimenpiteistä ilmoittaminen

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaiselle, jos tuosta valtiosta Suomeen sijoittuneen tai palveluita tarjoavan luotto- tai rahoituslaitoksen toiminta on lain, säännösten tai määräysten vastaista eikä se ole ryhtynyt rahoitustarkastuksen vaatimiin toimenpiteisiin lain, säännösten tai määräysten vastaisen toiminnan lopettamiseksi.

20 §

Valvontamaksu

Rahoitustarkastuksen toiminnasta johtuvien kustannusten kattamiseksi on sen valvonnassa olevien suoritettava valvontamaksu.

20 §

Valvontamaksu

Rahoitustarkastuksen toiminnasta johtuvien kustannusten kattamiseksi on sen valvonnassa olevien ja julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden sekä valuutanvaihtoa harjoittavien rahoituslaitosten suoritettava valvontamaksu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

4.

Laki

liikepankkilain 8 ja 66 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun liikepankkilain (1269/90) 8 ja 66 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

Osakeyhtiölain 6 luvun 3 §:ssä ja 12 luvun 3 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua luvun antaa liikepankille valtiovarainministeriö.

8 §

Osakeyhtiölain 6 luvun 2 §:n 1 momentissa ja 3 §:ssä sekä 12 luvun 3 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua luvun antaa liikepankille valtiovarainministeriö.

66 §

Liikepankki saa pankkitarkastusviraston määrittelemän arvopaperitoiminnan yhteydessä ottaa osakeyhtiölain 7 luvun 1 §:n 1 momentin estämättä pantiksi omia osakkeitaan.

Liikepankki ei saa ottaa omia osakkeitaan sellaisen rahalainan pantiksi, jonka liikepankki on antanut omien osakkeidensa hankkimiseksi osakeannissaan. Tämän kiellon vastainen sopimus on pätemätön.

66 §

Liikepankki saa rahoitustarkastuksen määrittelemän arvopaperitoiminnan yhteydessä ottaa osakeyhtiölain 7 luvun 1 §:n 1 momentin estämättä pantiksi omia ja emoyhtiönsä osakkeita.

Liikepankki ei saa ottaa omia tai emoyhtiönsä osakkeita sellaisen rahalainan pantiksi, jonka liikepankki on antanut omien tai emoyhtiönsä osakkeiden hankkimiseksi osakeannissa. Tämän kiellon vastainen sopimus on pätemätön.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .*

5.

Laki

Postipankki Oy:stä annetun lain 12 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

Postipankki Oy:n yhtiöjärjestyksessä on määrättävä lyhytaikaisen luoton valtiolle antamisesta noudatettavista periaatteista.

12 §

(Kumotaan)

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .*

